

COMPUTER

A NÉPSZABADSÁG
informatikai magazinja

1999. május 25.

VI. évfolyam, 18. szám

te ch n i k a

FLATRON

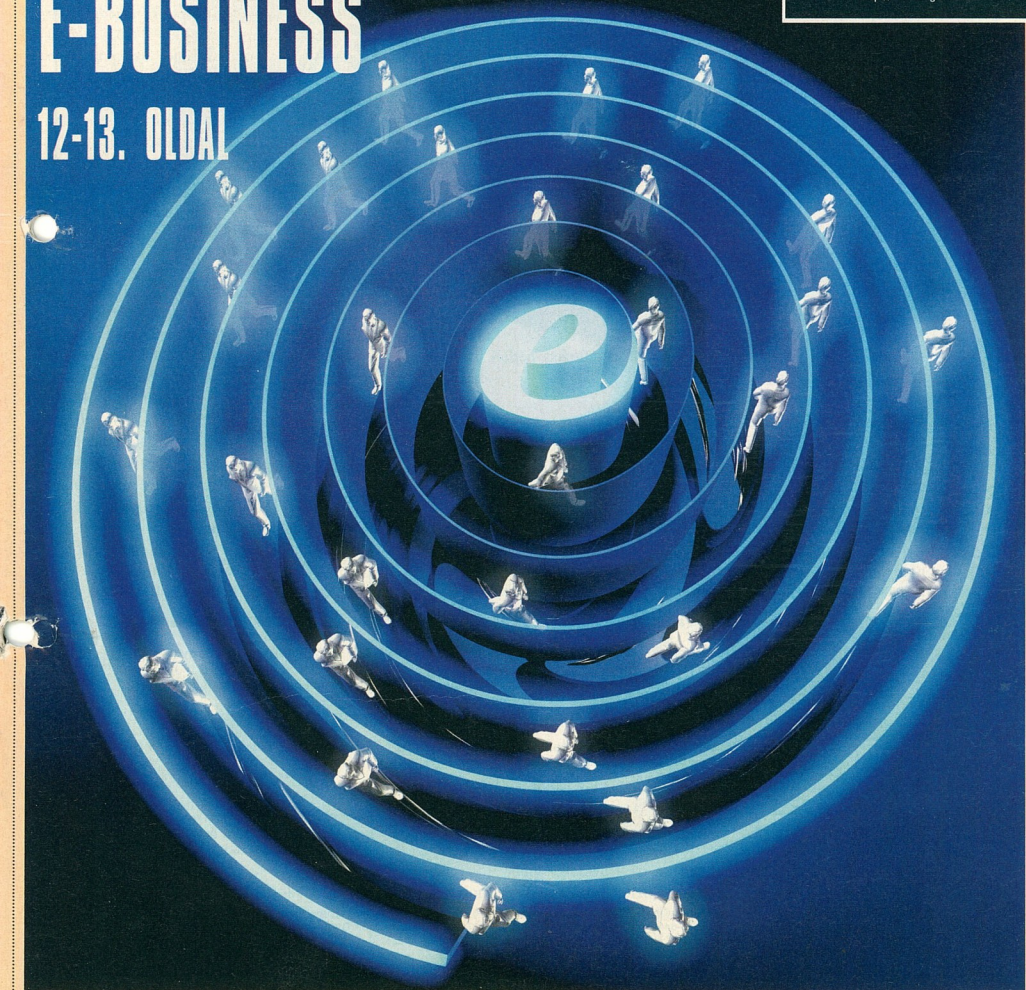

LG

Tel.: 455-8060
<http://www.lgemk.com>

E-BUSINESS

12-13. OLDAL

www.comptech.hu

Újra a színen

Színes fotómínőségű nyomtató, otthoni használatra
vagy kis cégek számára.

Kizárólagos importőr

TRADE
Kft. Hódmezővásárhely

EPSON HOTLINE: 06 (23) 415 295

Keresse az üzletében!

Akciós ár:
23 900 Ft*

*Az ár ÁFA nélkül értendő.

EPSON Stylus Color 300

Nyomatási mód: piezo tintasugaras

Szoftver környezet: Windows

4 színű tintapatron

Nyomatási sebesség: 3 lap/perc

Felbontás: 720 dpi

Papíradagolás: A/4 automata

lapadagoló, max. 100 lap

Interface: párhuzamos
(Centronics)

EPSON®

Ma telepíték az egész hálózatra egy új levelezőprogramot, aztán 30 további géppel kell bővítenem a rendszert!

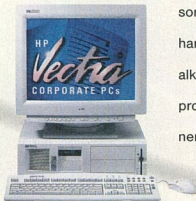

Még szerencse, hogy mind HP Vectra.

PUBLICIS

Lépést tartani az egyre gyorsabban fejlődő számítástechnikával remek dolog. De vajon mi a helyzet abban az esetben, amikor egy közepes vagy nagyobb vállalat számítógépes hálózata, hála a technológia rohamos fejlődésének, újabb és újabb gépekkel bővül? Nem lehetséges-e, hogy a különböző hardware-elemek, BIOS-ok, driverek zavarokat okozhatnak az egész hálózaton keresztül? A válasz egyszerű: dehogynem. És amíg az IT menedzserek tűzoltómunkát végeznek, nem marad idejük a fontosabb feladatokra.

A HP a közép- és nagyvállalatok számítógépes hálózatainak stabilitását szem előtt tartva fejlesztette ki a HP Vectra sorozatot. A HP Vectra PC modellek életciklusa legalább 9-12 hónap, a felhasználó hardware pedig mind átfogóan tesztelt, egymással összhangban működő, kiváló minőségű alkatrész. A HP Vectra sorozatával Önnek olyan stabil rendszere lesz, ahol az általános problémák könnyen felismerhetők és kezelhetők, az új számítógépek telepítése pedig nemcsak könnyebb, de jóval olcsóbb is.

További információért látogasson el weblapunkra: <http://www.hp.hu/vectra> vagy hívja a **HP Vevőszolgálatot: 343-0310**, jelszó: **Új Vectra**

HP Vectra választható specifikációk: Intel® Pentium® III processzor 450-500MHz, Intel® Pentium® II processzor 400MHz vagy Intel® Celeron™ processzor 366-433MHz • 32-64MB SDRAM • 4, 3-8, 4GB SMART ÚJATA HDD • Matrox MGA G200 vagy SIS Super AGP grafikus kártya • 16 bit stereo full duplex PCI audio • HP TopTools menedzsment szoftver • desktop ház

HEWLETT®
PACKARD

- ☑ Stabilitás
- ☑ Megbízhatóság
- ☑ Menedzsment

Intel, Intel Inside logos and Pentium III are registered trademarks of the Intel Corporation.

Katona Kálmán: INTERNET, TELEFON, TELEHÁZ

► (MTIECO/Internetto) Az interneten keresztül küldhető hivatalos okmányok és az így bonyolítható kereskedelem akadályja jelenleg a digitális aláírás hitelesítése, aminek megoldása már törvény-előkészítés alatt áll – jelentette ki Katona Kálmán közlekedési, hírközlési és vízügyi miniszter a Kossuth rádió Reggeli Krónika című műsorában a Távközlési Világnapon. A miniszter szólt a telefonszámmezők újrafelosztását célzó törvényjavaslatról is, ami azért kell, hogy a vezetékes és mobil-előfizetők számára folyamatos emelkedése miatt ne kelljen évente újra kiegészíteni a telefonszámokat.

A miniszter szerint a közeli jövőben megvalósulhat az elképzelés, hogy a telefonszám kapcsolódna a születési dátumokhoz, így személyi állandó telefonszámként egy embert elkísérne születésétől a haláláig. Amíg a vezetékes telefon-előfizetők száma Magyarországon száz év alatt érte el az egymilliót, addig a mobiltelefon esetében erre elég volt kilenc esztendő. Négy-öt év múlva várhatóan általános lesz az a modell, hogy egy családban két-három mobil telefon jut egy vezetékes vonalra.

Jelenleg még csak száz településen van Teleház, ami bárki számára igénybe vehető hálózatba épített számítógépes hozzáférést tesz lehetővé. A hírközlési tárcanál folyó program szerint néhány éven belül minden település rendelkezik Teleházzal, ami a vidék- és kisvállalkozás-fejlesztés szempontjából kiemelkedő jelentőségű. A szakárca elképzelése az, hogy mivel minden településen van postahivatal, ezeket alakítsák Teleházzá.

MEGÚJULT ÜGYFÉLSZOLGÁLAT

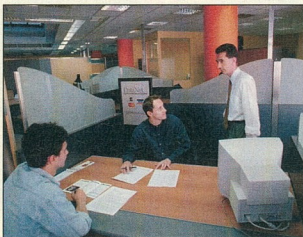
A DataNet Távközlési Kft. – az első magyar professzionális internet-szolgáltató – májustól a jelentősen megnövelt alapterületű ügyfélszolgálati irodát nyitott Budapesten, a XIII. kerület Váci út 37/a. szám alatt. Az irodát az elmúlt esztőtörtökön mutatták be a sajtó képviselőinek. Igazodva az igényekhez az ügyfélszolgálat hétköznap reggel 8.30 – 18 óráig várja az ügyfeleket és előfizetőket, s ezen felül 24 órás techni-

Elsején folytatódik

A MICROSOFT-PER

► (c/net/Index) Június elsejére tűzte ki a Microsoft-per következő tárgyalását Thomas Penfield Jackson bíró. A céget közben a connecticuti Bristol Technology is beperelte, a per első tárgyalását június másodikán tartják. A Bristol szerint a Microsoft hátrányos helyzetbe hozta versenytársait azáltal, hogy korlátozta a Windows NT forráskódjának elérhetőségét.

A most folyó perben, melyet 19 állam és az igazságügyi minisztérium indított a cég ellen, mindkét oldal 12 tanút vonultatott fel eddig. Ezután a 3-3 ellenséges tanú meghallgatása következik, ami akár egy hónapig is eltarthat. A Microsoft ellenséges tanúi az America Online igazgatója, David Colburn, Gordon Eubanks, egy szoftvercég tulajdonosa és Richard Schmalensee közgazdász. A kormány ellenséges tanúi az IBM igazgatója, Garry Norris, Franklin Fisher közgazdász és Edward Felten számítástechnikai szakértő.

kaai segélyszolgálatuk segít a problémák megoldásában. Az új ügyfélszolgálati irodát felkeresve az előfizetők és az érdeklődők helyben kapnak választ minden kérdésükre.

A DataNet március-április folyamán jelentős mértékű technikai és műszaki fejlesztést hajtott végre. A belföldi sávvesztéséget „internetbarát” módon (BIX) 100 Mbps-ra bővítette, mely lehetővé teszi az internet-forgalom ugrásszerű felgyorsulását. Ezt követte Magyarországon az elsők között a Passage virtuális bevásárlóközpont működésének premierje, majd a ClubNET szórakoztató magazin beindítása.

20127

NEOKLASSZIKUS ANALFABÉTÁK

Vizsgaidőszak van. Én is vizsgáztam, mégpedig média gazdaságtanból. Szerencsémre az internet társadalmi, gazdasági hatását húztam. Az Európai Unió, az Amerikai Egyesült Államok ide vonatkozó jogszabványain kívül elkántáltam a világétrendet, és persze megemlítettem az egyik ellenlégi párt március végén a házelnöknek benyújtott országgyűlési határozati javaslatát is. Eszerint: a 21. számadban nem volna szabad senkinek úgy kikerülni az iskolapadból, hogy nem tudja használni a világhálót és a számítógépet. Vagyis, a jövő évezred írásbeliségét ne ismerje.

Közhely, hogy ha valaki kimarad, az lemarad. S az sem kell különösebben magyarázni, miért javasolta néhány politikus, hogy a nyilvános adatokhoz a neten ingyenesen lehessen hozzáférni. Külföldön és itthon az információ beszerzése drága, s ha ezt olcsóvá, mi több, viszonylag ingyenesé tennék, sokkal piacképesebbek lennének. Ehhez képest az alkatműgyi bizottság elutasította ezt a javaslatot. A Parlament gazdasági bizottsága még tárgyalja az előterjesztést, ám itt sem valószínű, hogy támogatják. Túl nagy a csőnd.

Múlt héten, a Távközlési Világnapján a hírközlési tárca minisztere, Katona Kálmán volt az egyik vendége a Kossuth Rádióknak. A miniszter nem említette, hogy a gyerekeknek az internetet olyan keretek között kellene tanulniuk, mint a matematikát, vagy a történelmet. Arról ellenben sokat hallhattunk: a digitális aláírások hitelesítésének törvényi előkészítése már folyik. Az az érzésem, mintha úgy beszélnének a verskeről, hogy a betűket nem ismerjük. Mit kezdjünk a digitális aláírással, ha az internetet is csupán a magyarok egy huszada használja? A fennmaradó többség neoklasszikus analfabéta.

Mindenestre az én vizsgám ötös lett.

Gece Mariann

COMPUTER

Technika

A Népszabadság informatikai magazinja ► Internet: <http://www.comptech.hu> ► webdesign: Guards Rt. ► Lapalapító: PersonArt Kft. ► A szerkesztőbizottság elnöke: LÓNYAI LÁSZLÓ ► Felelős szerkesztő: SELEST FERENC ► Szerkesztők: JÁVORSZKY BÉLA SZILÁRD, TÓTH IBOLYA ► Főmunkatárs: KLÁTYIK ISTVÁN ► Munkatársak: DUJCSIK MARIANN, FÜLÖP NORBERT, GECE MARIANN, SZABÓ GABRIELLA ► Címnap: BATHA LÁSZLÓ ► Kiadja a Népszabadság Részvényszerűség ► Felelős kiadó: LENGYELL L. LÁSZLÓ vezérigazgató ► Szerkesztőség és reklámiroda: PersonArt Kommunikációs Ügynökség 1141 Budapest, Komocsy utca 5-7. ► Kereskedelmi igazgató: SZÁMADO RÓZA ► Telefon: 469-3030, Telefax: 469-3040 ► e-mail: comptech@comptech.hu ► Compuserve: 100324.654 ► Tördelés, tipográfia: PersonArt ► Nyomda: Révai Nyomda Kft. ► ISSN 1418-2432

400 EZER SZÁMÍTÓGÉPPAL

az ET-k nyomában

▶ (AFP/MTI) 400 ezer számítógép-tulajdonos részvételével a maga nemében eddig példátlan nemzetközi program kezdődött a földönkívüli kutatására. A Search for Extra-terrestrial Intelligence (SETI) nevű amerikai-brit tudományos projekt célja, hogy az űrből érkező rádióhullámok elemzésével vadászának egy esetleges földönkívüli civilizáció létezésére utaló jelekre. A 400 ezer számítógépes részvételére azért van szükség, mert a programban alkalmazott két óriás rádióteleszkóp annyi rádiójelet rögzit, hogy annak feldolgozására nincs elég kapacitás. A mintegy 150–200 millió fényévnnyi távolságból érkező rádióhullámokat egyrészt a Puerto Rico szigetén, Arecibo mellett felállított, másrészt az angliai Macclesfieldnél működő óriás rádióteleszkóp rögzíti. A kutatók 56 millió csatornával rendelkeznek a jelek rögzítésére, de ez sem elegendő – ezért fordultak felhívással a magánszemélyekhez, hogy hétéftől kapcsolják PC-iket a SETI központi számítógépére, és ezzel sokszorozzák meg annak kalkulációs képességét.

Internetes SZTÁRRIPORTER

▶ (MTI) A riporteri szakmához híu marad, de a gondolatok közvetítésének „hordozóeszközét” tekintve új utakra lép Peter Arnett, a CNN pár hete elbocsátott világhírű haditudósítója. Arnett a nemrég létrehozott foreignnet.com nevű internetes kiadványhoz szegődött, és a világhálón keresztül kívánja közzétenni a vilápolitika szereplőit készítő interjúit. A 64 éves Arnett még a vietnami háborúban, az AP haditudósítójaként vált Pulitzer-díjas újságíróvá, majd az 1991-es, Irak elleni öbölháború Bagdadból történt CNN-es közvetítésével került ismét a csúcsra. Arnett annak utójátékként távozott a küzelmúltban a hírtelevíziótól, hogy tavaly a nevét adta egy riportal, amelyben olyan állítások hangzottak el, melyekről a CNN utóbb kénytelen volt elismerni a megalapozatlanságot. A producere elbocsátották, de Arnettnek, aki csak „felmondta” a számára megírt szöveget, akkor még megbocsátották; a riportal a CNN-nél eltöltött 18 év után néhány hete mégis vehette a kalapját.

NAGY HALAK a hálón

▶ (MTI) Az America Online (AOL) internet-szolgáltató cég kesztyűt dobott a Microsoftnak: bejelentette terveit a tévé-műsor-sugárzás és a számítógépes világháló összekapcsolására. Az AOL nemrégiben megvásárolta a Netscape-t, amelynek internetes keresőprogram-

ja a Microsoft Explorerének „ösellesége”. Ezután a Microsoft bejelentette, hogy 5 milliárd dolláros fejlesztéssel beszáll az AT&T telefontársaságba, amivel tovább közeledhet egymáshoz az információtechnológia és a telefónia. A Microsoft már jóval korábban megszervezte a WebTV elnevezésű szolgáltatását; az AT&T emellett rá akarja tenni a kezét a MediaOne kábeltévé-szolgáltatóra. Az AOL létrehozna az AOL-TV-t, és ehhez több óriásvállalat együttműködését igyekszik megnyerni.

SZÉLES SÁVÚ NET rézdróton

▶ (Los Angeles Times) A Broadcom egy új chipet mutatott be, a jelenleg lehetséges 10–10¹⁰ Mbps sebességhez képest legalább tízszer gyorsan (akár 1 Gigabit/sec sebességgel) küld át adatokat a hagyományos rézhuzalon. A chip a drága szilíciumi kábelek nélkül is lehetővé teszi a gyorsabb internetkapcsolatot, csakúgy, mint a videokonferenciákat és a telefonos szolgáltatást. A chipet az üzleti szférának szánják, Ethernet csatlakozókhoz és hálózati kártyákhoz. Az elemzők szerint már régóta egy ilyen megoldásra vár a piac, mivel a világhálón egyre nagyobb a forgalom, és egyre nagyobb sebességre van szükség.

AZ INTERNETHASZNÁLAT törvényi szabályozása

▶ (INFinIt) Az internet rohamos terjedése és az általa nyújtott lehetőségek szélesebb felhasználása szerte a világon számos jogi és gazdasági problémát vet fel, amelyek orvoslása törvényi szabályozást vagy bírói rendelkezést kíván meg. Az ausztrál kormány például nemrégiben olyan törvényjavaslatot nyújtott be, amely az internetes szolgáltatók tartalmára vonatkozó, új szabályozási szisztémát foglal magában: az elsősorban a kiskorúak védelmére irányuló törvényjavaslat leglényegesebb eleme, hogy korlátozni kívánja bizonyos weboldalak hozzáférhetőségét. Az Egyesült Államokban mindeközben nagy vitát váltott ki, vajon engedélyezett-e obszécen üzeneteket továbbítani az interneten. Az amerikai Legfelsőbb Bíróság úgy határozott, az emberek megbotránkozását okozó trágár levélüzenetek törvényen kívül helyezése nem sérti meg a szólásszabadság jogát.

Az amerikai kongresszus által beiktatott Elektronikus Kereskedelmi Tanácsadó Bizottság döntései a gazdaság alakulását befolyásolhatják jelentős mértékben. A bizottság júniusra tervezett ülésén kívánja megvitatni, vajon kivethetők-e állami vagy helyi adók az elektronikus kereskedelemre, illetve hogy a jelenlegi adórendszer hatékonyan összeegyeztethető-e az internettel. Míg az állami és az önkormányzati tisztviselők szerint az adófizető hátrányban vannak az interneten működő, nem adóköteles kereskedelmi vállalkozásokkal folytatott piaci versenyben, addig az üzleti élet képviselői támogatják az elektronikus kereskedelmet, és ellenzik mindenféle megkülönböztető adó kivetését. Mindenképpen az Európai Unió vezető telekommunikációs tisztviselői már jóvá is hagyták a digitális aláírások törvényi keretét köztöltendő szabályozására irányuló tervezetet.

ÖSSZEOLVADÁS

► (MTI) Összeolvad a bermudai székhelyű Global Crossing nemzetközi távközlési társaság és az Egyesült Államok nyugati részében működő US West Inc. regionális telefon-társaság – a megafúziót a közelmúltban jelentette be Londonban a két vállalat. A közlemény szerint a társaságba bevesznek egy New York állambeli szolgáltatót, a Frontier-t, amelyet a Global Crossing éppen most vásárol fel 11,2 milliárd dollárért. A tranzakció részvénycsere formájában történik, és értéke eléri a 37 milliárd dollárt. A fúzióval egy világvizonylatban évi 17 milliárd dolláros forgalmat lebonyolító óriásvállalat jön létre, az új cég piaci értéke várhatóan 65–70 milliárd dollár lesz, amivel már az AT&T, az MCI WorldCom, vagy az SBC Communications távközlési óriáscegek „sulycsoportjába” kerül. Az új vállalat neve Global Crossing lesz, és 63 ezer főt foglalkoztat majd.

Az összevont cégek együttesen 19 országot és 185 várost összekötő kábel- és ívvezeték-hálózat fölött rendelkeznek. A Global Crossing frissen feltörekvő, erejét felvásárlásokkal növelő távközlési társaság: a társaság mindössze két évvel ezelőtt jött létre, ezt Robert Annunziata elnök a leggyorsabban fejlődő távközlési konsernté tette. A US West a legkisebb „Baby Bell” telefon-társaság, amely 25 millió előfizetőt szolgál ki 14 szövetségi államban az Egyesült Államokban.

CHIPEN ALAPULÓ internetes telefon

► (Munkatársunktól) A Lucent Technologies mikroelektronikai részlege - a világ vezető kommunikációs felvezető eszközeit gyártó cége - bejelentette, hogy elkészítette az első, egyetlen chipen alapuló internetes telefont. Több rendszerszintű funkciót egyetlen lapkára integrálva a Lucent által kidolgozott megoldás mintegy 30 százalékkal csökkenti a mai internetes telefonok elektronikaijának költségeit. A Lucent megoldásával ugyanakkor az internetes telefonokhoz szükséges felvezető chipek száma - ami általában öt darab volt - is egyetlen egyre csökken. A chipék számának és a költségeknek ez a jelentős csökkenése meggyorsíthatja e gyorsan fejlődő technológia piaci elterjedését. A Lucent május közepén a Las Vegas-i Network + Interop kereskedelmi kiállításon jelentette be Phone-On-A-Chip termékének bevezetését. „Az internetes telefon piacának eddig gátat szabott a készülékek darabonként 250 dollár körüli ára” - mondta Greg Sheppard, a kaliforniai San Joséban működő Dataquest/GartnerGroup elemzője. „A Lucent egész rendszert egyetlen chipre integráló megoldásának az árcsökkenés révén fontos piacélnéző hatása lesz, így az internetes telefonok ára a 150 dolláros határ alá eshet.”

A percdíjak hátráltatják AZ INTERNET ELTERJEDÉSÉT

► (Wired News/Index) Az időalapú telefon-számlázás hátráltatja Európában az internet elterjedését - áll a Jupiter Communications tanulmányában. A cég szerint a gombamód szaporodó ingyenes internetszolgáltatók nem vonzanak több embert a hálóra, mivel a telefonköltséget ezek igénybevétele nélkül fizetni.

A tanulmány szerint az internetezés elterjedéséhez az átalánydíj bevezetése szükséges.

Netvadász

INFOHÁBORÚ

► Ne legyenek illúzióink: a huszadik században tapasztalható elképesztő ütemű technológiai fejlődés fő katalizátora a háború. A számítógépek megjelenése a második világháborúhoz köthető, míg az internet a hidegháborús fegyverkezési verseny mellékterméke. Még az internete kötött nagygyűteket fűtő Unix operációs rendszert is a Pentagon megbízásából és pénzén fejlesztették ki a Berkeley matematikusai. A koszosó konfliktus a világtörténelem első „internetháborújaként” emlegetik a nyugati médiumok: a második világháborúban a film, a vietnami háborúban a televízió, az öbölháborúban az élő műholdas tudósítás volt a tömegtájékoztató és a propaganda első számú csodafegyvere, a délszláv konfliktus során pedig az internet kapta ezt a szerepet. A jelenlegi helyzet érdekessége az, hogy a technológiailag kevésbé fejlett fél kovácsolt fegyvert a hálózatból: pánszláv számítógépkalózkodók információ támadásokat indítottak a NATO és a tagországok számítógépei ellen, és weboldalak dömpingjével próbálják meg befolyásolni a nyugati közvéleményt. Az Egyesült Államok éppen a számítógép-hálózat elterjedése miatt vált sebezhetővé.

A bombázások megkezdése után a szerb, és a velük szolidaris orosz számítógépkalózkodók szabályos kampányt indítottak a NATO információi rendszerei ellen: megbénították a szövetségesek webszervereit, vírusos fájlokkal fertőzött elektronikus levelekkel árasztották el a NATO-tagországok média-vállalatait, civil szervezeteit, tudományos intézményeit. Komoly zavarokat okoztak az e-mail forgalomban, és kibernetikáról, a háttérzaj informatikai infrastrukturájára ellen indított szabotázsakciókkal fenyegetik a nyugati világot. A katonai rendszerek esetében kudarcot vallottak ugyan - semmilyen bizonyíték nem támasztja alá, hogy sikerült volna bejutniuk a NATO szigorúan őrzött,

A cég adatai szerint az internetbe kapcsolt háztartások száma az 1998 év végi 14 millióról, ami az összes háztartás 9 százalékát jelenti, 2003-ra 47 millióra emelkedik, vagyis addigra a háztartások 31 százalékában lesz internet. Az átalánydíjért kampányoló internetezők június 6-án sztrájkolnak, ezen a napon sem telefonálni, sem internetezni nem fognak az Európai Távközlési Bojkott keretében.

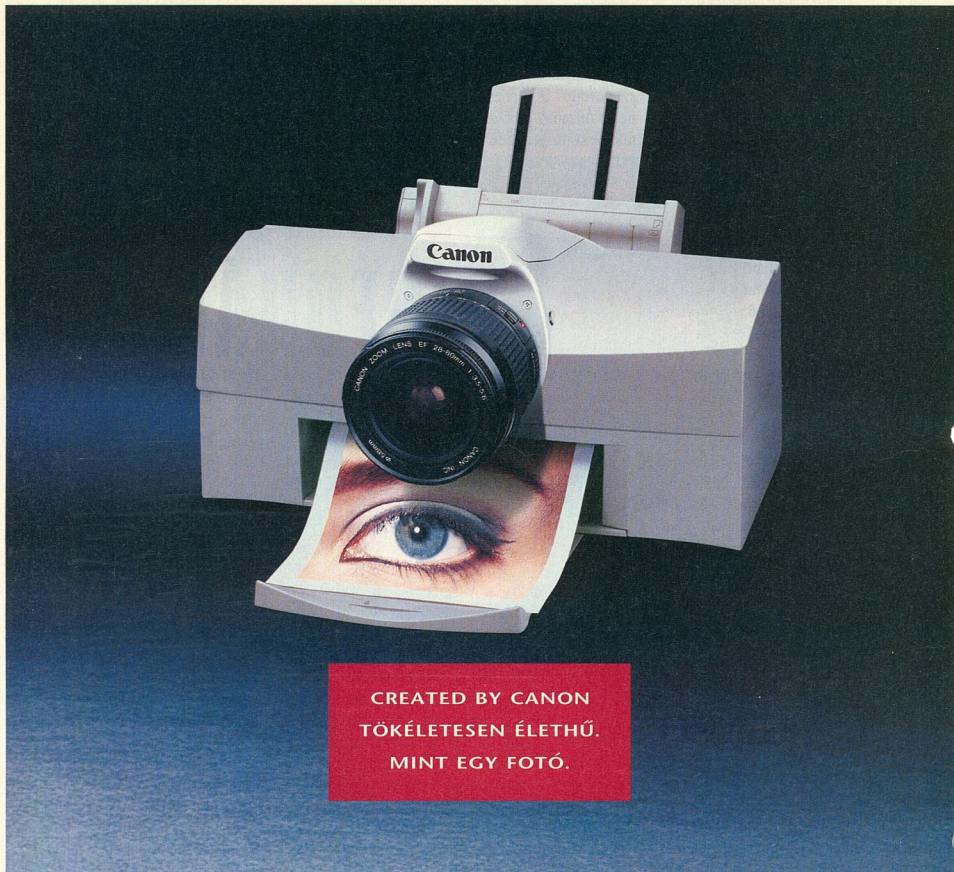
az internetről elszigetelt „command and control” hálózataiba -, médiáfronton viszont valóban áttörés tapasztalható: bár a nyugati országokban ma is a televízió képei gyakorolnak meghatározó hatást, egyre nyilvánvalóbb a web közvélemény-formáló szerepe. Az internetes újságok jelentős forgalomnövekedésről számoltak be a bombázások megkezdése után, az azonnali, sok forrásból származó információkra egyre nagyobb az igény. Ez a trend pedig propagandacélokra is kitűnően felhasználható.

Belgrádban a boszniai etnikai tisztogatásokban élen járó egyik szerb paramilitáris egység vezetője, bizonyos Dragan kapitány kapta a feladatot, hogy koordinálja a NATO-ellenes internetes propagandát. Önkéntesen angol nyelvű weblapot szerkesztettek (www.yu), a hálózat vitaforumáiban érvelnek, ízenetik a nyugati médiában is átszivárognak. Ironikus módon a szerb rezsim a saját ellenzékétől leste el az internetes propaganda minkétjét: a háború kitörése után felszámolt független B-92 rádió évenként keresztül a számítógép-hálózaton keresztül látta el a nyugati hírekket. A cenzúrát is sikerült kijátszaniuk ezzel a módszerrel: a Soros-féle Opennet és az amsterdami XS4all internetszolgáltató segítségével sugárzott digitális jelet a BBC World Service műholdon juttatta vissza Jugoszláviába, ahol néhány helyi rádióból szervezett lánca is átvette híreit. Ma Milosevicsék próbálkoznak NATO-ellenes és honlapok offenzívájával, de a hazugság a neten könnyen tetten érhető: mikor az egyik belgrádi lapban fényképek jelentek meg egy állítólag lefűt NATO-vadászgepről, egy weboldalon hamarosan közzétette valaki az eredeti fotót, amely egy négy évvel korábbi légi bemutatót történt balesetről készült.

Bodoky Tamás
bodoky@mancs.hu

Canon

CREATED BY CANON
TÖKÉLETESEN ÉLETHŰ.
MINT EGY FOTÓ.

Ön szerint normálpapírra nem lehet fotóminőségben nyomtatni?

A Canon BJC 7100 bebizonyítja, hogy lehet!

A titok nyitja a legkorszerűbb P-POP – „normálpapírra optimalizáló” – eljárás.

A Bubble Jet nyomtatók új generációjának csúcsmo­del­lje, a BJC 7100 ennek alkalmazásával éri el, hogy a kész szöveg, rajz vagy fénykép olyan szép, mintha színes lézernyomtatón készült volna.

CANON BJC 7100.

Bármilyen papírra nyomtathat vele – akár 550 g/m² vastagságig és A4 Plus méretig – fekete-fehérben, négy vagy hét alapszínnel – a nyomat vizálló lesz, és nem fakul.

A BJC 7100 további két utókartálya: kivételesen nagy munkabírása és igen gazdaságos üzemeltetése.

A végeredmény pedig: tökéletesen fotorealisztikus nyomtatás.

INDEXRE TÉVE

Az Internetto elválík önmagától

**AZ INDEX.HU-N LÉVŐ
SZUBJEKTÍV SZAVAZÓGÉP
SZERINT AZ ELMÚLT HÉT
TORONYMAGASAN
LEGNAGYOBB
MÉDIASZENZÁCIÓJA:
NYÍRÓ ANDRÁS
FELÁLLÍTOTTÁK
AZ INTERNETTO
FŐSZERKESZTŐI
SZÉKÉBŐL, Ő PEDIG
ÚJ NAPIHONLAPOT
INDÍTOTT,
AZ INDEX.HU-N.
AZ INTERNETTO
MÁRKANÉVHEZ
RAGASZKODÓ
TULAJDONOS,
AZ IDG RÉSZÉRŐL
BÍRÓ ISTVÁN
ÚGY FOGALMAZOTT,
CSAK HAGYTA SZAKADNI
AZT, AMI AMÚGY IS
SZAKADNI AKART.
AKART VAGY NEM,
MOST KIDERÜL,
A SZELLEMI TARTALOM
A FONTOSABB,
VAGY A BEJÁRATOTT NÉV.**

► Nyíró András és a volt internettósok: „a május 17-től megjelenő Internettóhoz a továbbiakban nincs közünk. A szerkesztőség által készített tartalmat ezentúl az index.hu címen keressék!” Két tucat aláírás. A legnépszerűbb magyar weboldalt (korábban?) működtető IDG: „A Fórumot ill. Törzsasztalt illegálisan, szabálytalanul eltávolították az Internetto szerveréről.” Aláírás nincs, Nyíróékról egy szó sem esik, de az idegesség érezhető. Az Internetto megszűnt, megváltozott, osztódott, felbontott.

A rövid előtörténet: januárta teljesen nyilvánvalóvá vált, hogy az Internettót meg kell

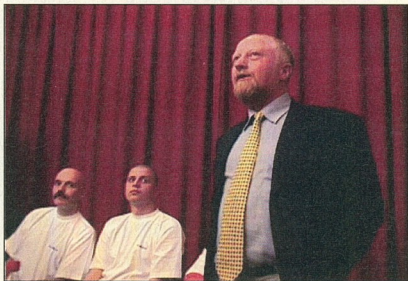
változtatni, a portal site-ok által támasztott verseny egyre keményedett. A módosítást a szerkesztőség kezdeményezte is. Az IDG azonban nehézkesen reagált, eladással fenyegetőzött. A honlap jogaiért a szerkesztőséget képviselő cég tizenötmillió forintot kínált fel. A ügyvezető igazgató ezután egy értekezleten bejelentette: nem kíván együtt dolgozni az Internetto vezetőivel. Erre aztán az egész szerkesztőség fogta magát, és felállt. Az Internetto első négyéves ciklusa véget ért.

Most van két újság, egyiknél a szerzőgárda, másíknál a név, meg ami a tartalomból megmaradt. Ez is vita tárgyát képezi amúgy: a legfontosabb szoftverek egy részének kifejlesztője, Kéki Balázs ment, a használati jog az IDG szerint maradt. Az Index álláspontja szerint persze nem maradt, de még így is elképzelhető, hogy szerződést kössenek a programok közös használatáról, mindkét fél számára előnyös feltételekkel. Bonyolult enyém-tied, jogi procedúrák, csúnya pofonok egy hajdanvolt békés családban. A házasság alatt megszerzett vagyont mindkét fél a magáénak tekinti, az egyik szellemi, a másik anyagi gyermekeiként emlegeti az Internettót. A nyilatkozatok hangneméből pedig úgy tűnik, csak a Nyíró-gárda hajlandó osztozkodni. Esetleg.

Az Internetto (<http://internetto.hu>, ugyebár) változásai az elmúlt napokban csak annyira láthatók, hogy például május 17-én délután fél ótkor még mindig a 10:15-ös frissítés volt a legutolsó (ez korábban teljesen elképzelhetetlen lett volna). Az IDG szerint ellopott („illegálisan eltávolított”) rovatok helyett pedig csak egy csúnyácska fullánk: „A Törzsasztal a volt főszerkesztő távozása miatt technikai problémákkal küzd.” Amúgy minden nagyjából a régi.

Az Index (<http://index.hu>) első blikkre olyan, mint az Internetto. Másodikra olyan, mint az Internetto volt. Azonos rovatok, hasonló kép, de az utolsó frissítés (szintén május 17 fél ót) délután két órai, ami szépnek is nevezhető egy ilyen zaklatott, újságindító napon. A szerkesztők hat nap alatt bírták működtésre az oldalt, és a mellékelt ábra szerint végeztek is a munkával.

Az Index a jövőben igazi portal site lesz – hangzott el a sajtótájékoztatón –, a Linuxhoz

Bíró István (jobbról), az IDG ügyvezető igazgatója
hozzászól, Nyíró András (balra) és Kaprinay Zoltán figyel

és a MP3-hoz hasonló közösségi témákat továbbra is támogatják, minden oké. Kokó meccsét SMS-ben közvetítik a mobilos érdeklődőknek, Csiszár Jenőnek állandó műsora van levajazva, szerepet vállalnak a net bíráléként (önbíráskodás rúlez a központi szabályozás felett) is. Az Indexesek szerint elég egy gyors bookmark-csere, aztán jöhet a felejtés, meg a tobzódás az új portal site-on. Mindenesetre tesznek az ügyért.

Az Internetto válóper utáni jövője viszont sok szempontból nagyon kétséges. Most még csak annyit tudnak, hogy folytatják; erre a folytatásra pedig kinéz egy érdekházaság. Bíró István elmondta, nyitni akarnak az idősebb (gazdagabb) rétegek felé. Azt is mondta egyébként, hogy „az internet nemcsak a hűszervekéké”. Pedig Magyarországon kétharmadrészt még az övék (<http://index.inventra.hu/i/friss/feherkonyv> vagy <http://helyzet.internetto.hu>). A másik homályos tényező, hogy a válóper még nem ért véget. Nyíró Andrásék ugyanis jogi ringbe szállnak a névért is (szertint az Nyírót illeti, mint értelmi szerzőt), ezért lehet, hogy az Internetto.hu-n előbb-utóbb ismét azoknak a cikkeit találjuk majd, mint május 17-ig. Egy a sajtótájékoztatón felszólaló, valószínűleg nem pártatlan véleménye szerint azonban mindegy is: „most először fordul velem elő, hogy nem bánom, ha indexre tesznek.”

Dunai Márton

dunaim@nepszabadsag.hu

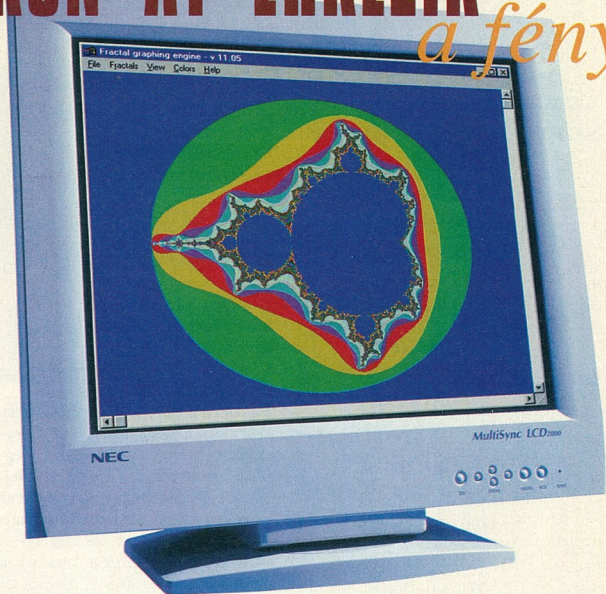
A Medián auditált adatai szerint az Index nyitólapjának lapzártánkat megelőző napon, május 18-án 12 663 látogatója volt.

KRISTÁLYOKON ÁT ÉRKEZIK

a fény

**A SZÁMÍTÓGÉPEK
HASZNÁLATA SORÁN
HAMAROSAN SZÜKSÉGESSÉ
VÁLT AZOK
HORDOZHATÓSÁGA.
EGYRE TÖBBEN
IGÉNYELTÉK, HOGY NE CSAK
AZ ADATOKAT, HANEM
AZ EGÉSZ SZÁMÍTÓGÉPET
MAGUKKAL VIHESSÉK,
SŐT SZÁLLÍTÁS, UTAZÁS
KÖZBEN IS HASZNÁLHASSÁK.
EZÉRT OLYAN
SZÁMÍTÓGÉPEKET KELLETT
KIFEJLESZTENI,
MELYEKNEK MÉRETE, SÚLYA
EZT LEHETŐVÉ TESZI.**

Gyártó	Dowmo	DTK	Philips	LG	Fujitsu	Nokia	DELL	Samsung	NEC	Hibiki	Sony
Típus	CMC710C	MNF995KAT	Balitanca 151AX	500 LC	Egymű 2123	5000a	YGA TFT 1500P	520FF1	NEC MultiSync LCD 1500 M	CM150K	CPD150
Névleges képernyőméret	17 inch	19 inch	15,1 inch	15,1 inch	21 inch	15,1 inch	15 inch	15 inch	15 inch	15 inch	15 inch
Tényleges képernyőméret	16,2 inch	18 inch	15,1 inch	15,1 inch	400 x 300 (15,7 inch)	307 x 230 mm	15 inch	38 cm	304 x 228 mm	15 inch	304,1 x 228,1 mm
Előrehíjíthatóság	90	90	nincs adat	függőlegesen: 45 vízszintesen: 40	nincs adat	függőlegesen: 100 vízszintesen: 120	nincs adat	nincs adat	függőlegesen: 100 vízszintesen: 120	nincs adat	nincs adat
Képpontméret (általában 0,28 mm)	0,26	0,25	0,3	0,3 x 0,3 mm	0,26	0,3	0,297	0,29	0,297	0,279	0,297
Egyéb tulajdonságok:	tükörbeárasztás, onicsatolás, HiMatrix	NI (CE), TCO'95, tükörbeárasztás, microfilter	TFT LCD	Analog RGB	FST, OSD	TFT Flat panel, 15" Active Matrix TFT	magas kontraszt arány, 16,7 millió szín	200 cd/m ²	250 cd/m ² , 16, 19 MIL. Szín	Super TFT	TFT-LCD
Tömege	18,7 kg	25 kg	Nincs adat	7,1 kg	Nincs adat	7,1 kg	5,5 kg	7,5 kg	7,1 kg	5,5 kg	5,3 kg
Behúzó méretek	424 x 447,2 x 440 mm	580 x 580 x 580 mm	402 x 418 x 176 mm	405,2 x 316 x 182,4 mm	Nincs adat	391 x 373 x 85 mm	16,7" x 16,1" x 7,0"	404 x 416 x 194 mm	385 x 391 x 200 mm	408 x 372 x 215mm	398 x 366 x 165 mm
Magyar nyelvű felhasználói kézikönyv	van	van	nincs adat	van	van	nincs	nincs	van	van	nincs	van
Maximális felbontás	1600 x 1200/65 Hz	1600 x 1200	1024 x 768	1024 x 768/75 Hz	1600 x 1200/85 Hz	1024 x 768 mm	1024 x 768/75 Hz	1024 x 768/75 Hz	1024 x 768/75 Hz	1024 x 768/75 Hz	1024 x 768/85 Hz
Átlagolt bruttó fogyasztási ár	102 625 Ft	119 000 Ft	302 800 Ft	350 000 Ft	354 125 Ft	375 000 Ft	387 780 Ft	402 375 Ft	404 250 Ft	493 000 Ft	520 000 Ft
Egyéb megjegyzés	nincs adat	OSD, 3 év garancia, TCO'95/99	MPR II	OSD, 5 nyelvű menü	nincs adat	audio rendszer, WinKey, USB, billi konzol	nincs adat	OSD, multimedia mac.: 80 MHz, 16,7 millió szín	multimédiás TFT aktív matrix LCD, Plug & Play Win9x	3 év garancia	kihajthatóság: 160/120°, kontraszt: 300:1, fényerő: 200 cd/m ² , TCO'95, 3 év garancia

► A hordozhatóság miatt a gyártók hamar kifejlesztették a kisméretű alaplapokat, winchestereket. A legnagyobb problémát a monitorok mérete és fogyasztása okozta, ennek kiküszöbölésére fejlesztették ki a folyadékkristályos képernyőket, melyek megfelelnek az úgynevezett noteszgépek követelményeinek.

A folyadékkristályos kijelzőt, más néven LCD-t (liquid crystal display) már a noteszgépek elterjedése előtt is használták zsebszámológépekben, karórákban. Ezt továbbfejlesztve, a méret alapos megővülésével már monitorja lett a hordozható számítógépeknek. Sőt, nagyon hamar megoldották az LCD monitor színes megjelenítését, ami árának folyamatos csökkenésével méltó ellenfele a hagyományos katódugárcsöves monitoroknak.

A folyadékkristály egy gélyszerű anyag, nem folyadék, de nem is szilárd. Molekulái pálcika alakúak és szabálytalan alakzatban helyezkednek el, ha azonban sűrűn egymás mellé bemart vékony rétegekbe kerülnek, akkor a folyadékkristály molekulái a bemarás irányában helyezkednek el. Ha két ilyen módon bemart lapot egymásra helyezzük úgy, hogy a két lapon lévő rétegek egymásra merőlegesen legyenek, akkor a két rétegek közötti réteg molekulái fokozatosan egyik irányból a másikig elfordulnak, meg-

csavarodnak. Ha ez a két bemart lap egyben polárszűrő is, akkor – mivel egymásra merőlegesen helyezkednek el – a fény útját elzárják, vagyis nem tudnánk átvilágítani rajtuk, ha nem lennének közöttük megcsavarodott folyadékkristály-molekulák. Ezek ugyanis szintén polárszűrők a fényt, mégpedig az elfordulásuk irányába, így hiába van a két polárszűrő egymáshoz képest 90 fokban elfordítva, mégis átmegy rajtuk a fény. Ez az állapot azonban csak abban az esetben áll fenn, amikor a két lap feszültségmentes, ugyanis ha a két lap közé elektromos feszültséget juttatunk, akkor a molekulák a feszültség irányába rendeződnek, ami által csökken vagy meg is szűnik polarizációs hatásuk is. Vagyis a feszültség nagysága dönti el, hogy mennyi fény jusson át a képpontokon. A feszültség ki- és bekapcsolására nagyon gyors TFT tranzisztorokat (vékonyréteg tranzisztor, thinfilm transistor) használnak, az így vezérelt LCD kijelzőket nevezzük aktív mátrixos display-nek.

Az LCD monitoroknak az árúktól eltekintve szinte csak előnyük van a katódugá-

ras monitorokkal szemben. Az LCD

monitorok kis feszültséggel üzemelnek, így semmilyen kisugárzásuk, káros hatásuk sincs. Fogyasztásuk töredéke a nagyméretű képcsőves társaikénak. Az LCD monitorok nagyságát is a képtárolóval szokták megadni, ez azonban megegyezik a látható mérettel is, ellentétben a hagyományos monitorokkal.

L. P.

intram@mail.datanet.hu

A négy gép helyett dolgozó MultiPASS™ már négy változatban érhető el.

- MULTIPASS™ C20**
- Normál és PC-fax – 14,4 Kbit/s
  - Színes Bubble Jet nyomtató (PhotoRealism)
  - Asztali fénymásoló (percenként 3 oldal, fekete-fehér)
  - Megbízható szkennel

- MULTIPASS™ C50**
- Normál és PC-fax – 14,4 Kbit/s
  - Színes másoló
  - Színes Bubble Jet nyomtató (PhotoRealism)
  - Megbízható, színes szkennel

- MULTIPASS™ L60**
- Cúcsminőségű lézernyomtató (6 oldal/perc)
  - Normál és PC-fax – 14,4 Kbit/s
  - Asztali fénymásoló (percenként 6 oldal, fekete-fehér)
  - Megbízható szkennel

- MULTIPASS™ L90**
- Normál és PC-fax (138 oldalas memória)
  - Cúcsminőségű lézernyomtató (250 lapos papirkazetta)
  - Asztali fénymásoló
  - Megbízható szkennel

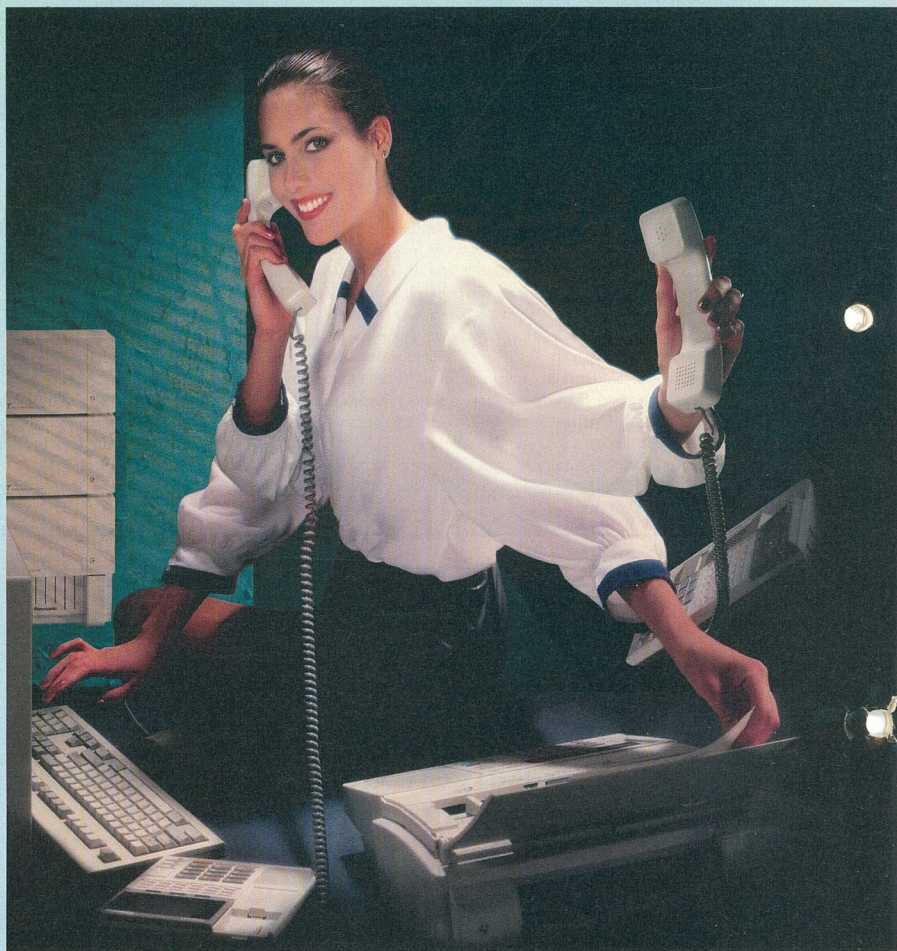
Minden MultiPASS™ típus magyar nyelvű szoftverrel és Recognita OCR szövegfelismerővel kerül forgalomba.

BUDAPEST: DELTA ELEKTRONIK Tel.: (1) 250 4275 • HAMEX Tel.: (1) 239 5678 • HOLLAND SZERVIZ Tel.: (1) 319 2900 • INTERELEKTRONIK Tel.: (1) 300 3900 • LEZÉR IRÓDOTECHNIKA Tel.: (1) 214 8090 • MŰSZERTÉCHNIKA Tel.: (1) 262 6666 • TONER Tel.: (1) 215 1087 • TRENDEX Tel.: (1) 463 7000 • BÉKÉSCSABA: MŰSZERTÉCHNIKA Tel.: (66) 324 760 • BONYHÁD: INTERELEKTRONIK Tel.: (74) 491 111 • **DEBRECEN:** MŰSZERTÉCHNIKA Tel.: (52) 414 156 • DELTA ELEKTRONIK Tel.: (52) 451 452 • TRENDEX Tel.: (52) 410 292 • **GYŐR:** MŰSZERTÉCHNIKA Tel.: (96) 320 233 • **KECSKEMÉNT:** MŰSZERTÉCHNIKA Tel.: (76) 321 925 • **MISKOLC:** MŰSZERTÉCHNIKA Tel.: (46) 411 416 • TRENDEX Tel.: (46) 500 330 • **NYÍREGYHÁZA:** INTERELEKTRONIK Tel.: (42) 314 073 • **PÁPA:** TRENDEX Tel.: (89) 324 769 • **PÉCS:** DELTA ELEKTRONIK Tel.: (72) 336 779 • MŰSZERTÉCHNIKA Tel.: (72) 333 987 • **SZEGED:** MŰSZERTÉCHNIKA Tel.: (62) 444 020 • TRENDEX Tel.: (62) 323 366 • **SZÉKESFEHÉRVÁR:** MŰSZERTÉCHNIKA Tel.: (22) 349 338 • TRENDEX Tel.: (22) 503 801 • **TATABÁNYA:** MŰSZERTÉCHNIKA Tel.: (34) 310 000 • **VESZPRÉM:** DELTA ELEKTRONIK Tel.: (88) 402 194 • MŰSZERTÉCHNIKA Tel.: (88) 426 506 • **CANON Hungária Kft.:** 1134 Budapest, Váci ut. 37. Tel.: (1) 465 8020 Fax: (1) 390 4080, <http://www.canon.hu>

Canon

A társaság központja

Népszerű, elismert, sokoldalú kapcsolattartó. Bármely Panasonic digitális alközpont az irodai kommunikáció középpontja, legyen szó képről, hangról vagy egyéb információról. 12 analóg fővonalat vagy 6 ISDN-csatlakozást kezel és akár 64 mellékállomást is. Ez a kapacitás két alközpont munkába állításával megduplázzható, ha kell, DISA beválasztással is használható. Nem ok nélkül tartják egyre több cégnél a társaság központjának.

ALAKULÓ WEB-, DEFORMÁLÓDÓ TÉVÉPIAC

**AZ ÁPRILIS 18-VAL
VÉGZÖDÖTT HÉTEN AZ
EGYESÜLT ÁLLAMOKBAN
SZÁZEZERREL TÖBB EMBER
LÁTOGATTA MEG
A YAHOO WEBOLDALÁT,
MINT AHÁNYAN
AZ X-AKTÁKAT LÁTTÁK.
A YAHOO
NÉPSZERÜBB VOLT
AZ ALY McBEALNÉL
ÉS AZ NYPD BLUE CÍMŰ
SOROZATNÁL IS
– ÁLL CLAY SHIRKY
AMERIKAI MÉDIAKUTATÓ
EGYIK LEGÚJABB
TANULMÁNYÁBAN.
A NÉZETTSÉGI
LISTÁKAT HONLAPOK
ÉS TÉVÉMUSOROK
ESETÉBEN PERSZE
NEHÉZ
ÖSSZEHASONLÍTANI,
A SZÁMOK AZONBAN
MINDENKÉPP
FIGYELEMREMÉLTÓK.**

Két adalék még egyértelműbbé teszi ezeket a statisztikai irányzatokat. Egyrészt, ha a legnézettebb tévémusorok listáját vegytenék a legnézettebb weboldalakkal, akkor nemcsak a Yahoo, de néhány másik portal site (AOL, MSN) is bekerülne a legjobb hűszba. Másrészt pedig, míg a televízióval ellátott otthonok száma beállt (azaz mindenkinek van már tévéje), a már most minden harmadik amerikai háztartást jelentő on-line közösség ellenben még mindig évi 25%-kal nő (a Nielsen Netratings becslé-

se szerint most éppen 95 514 393 fő a világ internetezőinek össznépessége).

Becslések szerint az idei év végére minden munkahelyen rendelkező átlagos amerikai az otthonából tud majd szörfözni, míg jövő év végére minden átlagos amerikai (további megkötés nincs) eléri a netet a hálószobából. Az sem igaz, hogy a háló csak a gazdag, fehér férfiak játékszere volna. Ma már egyre jobban közelít a netes közösség összetétele a valódi társadaloméhoz. Shirky szerint mindez együtt azt jelenti, hogy míg a tévéshow-k a legnagyobb érőködés közepete tudják csak fenntartani nézettségüket, a Yahoo-féle weboldalak úgy vonzanak majd mind több és több látogatót, hogy közben nem is igazán duzzadnak ki a nyaki ütőerek.

Shirky szerint azonban a nézettségi adatok közeléde alapján nem igaz, hogy a web egyre hasonlóbba válik a tévéhez. A helyzet bonyolultabb. Egyre több csatorna van, egyre jobban elaprózik a televíziós piac. Ezzel szemben a site-ok számának hatványozódása ellenére egyre inkább központosulni látszik a webtájkép. Egyre jobban körvonalazódik az a néhány ezer (száz?) portal site, ahonnan a legtöbben indulnak szörfözni. Mégis hiba volna egyszerűen azt állítani, hogy az internet lassan eléri a tévés

világ szervezetségi szintjét, és akkor majd ugyanolyanok lesznek.

Húsz év alatt megfeszereződött az amerikai tévécsatornák száma, de Európában is szép osztódásnak indult a piac. Ez a robbanásszerű választéknoelkedés a web esetében is megfigyelhető (sőt), az interneten mégsem járt a figyelem teljes szétaprózódásával. A trendek tehát ilyen értelemben ellentétes irányúak.

A keresők és a portal site-ok népszerűsége annál nagyobb lesz, minél több kis honlap van. Az ilyen oldalakon rengetegen megfordulnak majd: ezek a site-ok fogják alkotni a net gerincét. Rendet vágnak a kaosban, ezzel egyben profitálnak belőle. Shirky még ennél is tovább megy: szerinte a nagyoknak egyenesen érdekük minél több kicsi fennmaradását segíteni, esetenként saját kezűleg létrehozni újabb lapokat, így ugyanis saját tájékoztató értéküket növelik (csak ők látják a fától az erdőt). Emiatt lehet is valami azokban a becslésekben, amelyek szerint már ma a honlapok egyetlen százaléka bonyolítja az internet forgalmának 70 százalékát.

Ez az a pont, ahol a tévé és a web újra hasonlítani kezd egymásra. Nem a tartalmi oldalon, hanem a piac szerkezete szempontjából. Az internet és a tévé ugyanis egyaránt három nagyobb piaci szegmensre osztható. Van néhány irdatlan nézettségű/látogatottságú műsor/honlap. Ilyen például a futball-világbajnokság vagy a Yahoo. Létezik viszonylag kevesebb, még mindig elég közkedvelt szolgáltatás (Dosszié/Internetto), és jön végül a nagyon kevesek által nézett, nagyon nagy számú műsorka, mint a fehérvári körzeti stúdió felőrlója vagy gimnazisták saját honlapjai. Az arány a tévénél ugyan sokkal kevésbé torz (a legnépszerűbb tévéshow-t is legfeljebb pár százsor annyian nézik, mint egy unalmas; egy népszerű internetes site-ot viszont adott esetben több százezerszer annyian meglátogathatnak, mint egy lajoska.hu-t) – a trend azonban hasonló.

A média tehát hatalmasra duzzadt, de közben fel is robbant – mondja Shirky. Úgy tűnik, a tévécsatornák egyre kevésbé lesznek képesek nagy közönségeket magukhoz vonzani, az internet pedig nem teljesítheti a tévé régi feladatát, mivel a decentralizált oldal felől közelít, és soha nem fog néhány tucat weboldalla csökevényesedni. Be kell rendezkedni arra, hogy sok kicsi lesz és kevés nagy. És egyik sem fog eltűnni egyhamar.

Dunai Márton

dunaim@nepszabadsag.hu

► Egyetlen website-on egyetlen hónap (március) alatt 1 774 725 720 találat. Betűvel félelmetesebb: egymilliárd-hétszázmilliónál is több. Ha minden így halad tovább, a világ legnézettebb weboldalának számító Yahoo Amerikában hamarosan lekörözi a két legnépszerűbb tévés szappanoperának számító Friendst és a Vészhelyzetet is. Éveken át a jövő időt használtuk, mikor a webről mint tömegtájékoztatósi eszköztől értekeztünk. Itt az idő, hogy átválsunk jelenre – figyelmeztet a Hunter Egyetem professzora, Clay Shirky egy nemrég megjelent tanulmányában. Hogy még jobban érzékeltesse a verseny kiéleződését: szerinte belátható időn belül csak a Superbowl (az amerikai focibajnokság mindig is hisztériával kísért döntője) és egy-egy esetleges háború tévés közvetítése szármalya majd túl a legnagyobb website-ok nézettségét.

**AZ INTERNETES
KERESKEDELEM RÉG
NEM ÚRI HUNCUTSÁG.
EGYRE TÖBBET HALLANI
AZ E-BUSINESS
KIFEJEZÉST, AMI
GYAKORLATILAG
KÉT EGYMÁSTÓL
JÓL ELHATÁROLHATÓ
TERÜLETET TAKAR.
AZ EGYIK
AZ ÚGYNEVEZETT
BUSINESS-TO-BUSINESS,
AMI NEM MÁS, MINT
AZ ÜZLETI PARTNEREK
KÖZÖTTI ELEKTRONIKUS
KAPCSOLAT, MÍG
A BUSINESS-TO-CONSUMER
GYAKORLATILAG
MAGA AZ INTERNETES
KISKERESKEDELEM.
MÁRA MINDKÉT
IRÁNYZAT DYNAMIKUSAN
FEJLŐDIK, ÉS ÚGY TŰNIK,
A VALAMIVEL KÉSŐBB
STARTOLÓ
KISKERESKEDELEMBEN
IS EGYRE TÖBBEN
LÁTNAK ÜZLETI
LEHETŐSÉGET.**

VIRTUÁLIS adok-veszerek

▶ Az Egyesült Államokban tapasztalt robbanás persze nálunk nemigen várható, hiszen az USA-ban tavaly év végén a lakosság csaknem 40 százaléka volt rákapcsolódva a világhálóra. Lényegesen lemaradva, de az öreg kontinens is fejlődik, az internet-hozzáféréssel rendelkező háztartások száma ugyanez idő alatt 6,8-ról, 10,2 millióra emelkedett. A hálón függők tábora nálunk is igéretesen fejlődik, és lassan eléri a „kritikus tömeget”.

Ennek ellenére Magyarországon sokan panaszkodnak, hogy pang az üzlet, kevés a vásárló. Pedig a megoldás egyszerű, nem a hagyományos boltok másolatait kell létrehozni, hiszen az internet számos új lehetőséget kínál. Egy online bolt áruválasztéka először is többszöröse kell hogy legyen egy „valós” üzletnek. A kibertérben ez korántsem jelent gondot, hely akad bőven. Ha egy átlagos szoftvereket árusító üzletben például pár száz nagy programcsomag már soknak számít, az interneten ennek százszorososa is elfér, ráadásul a jól berendezett üzletben a speciális alkalmazásokra is könnyen rábukkanhatunk. Az óriási áruválasztékot illetően az Amazon.com-mal szokás példálózni, ebben a virtuális katalógusban tizenötször annyi kötet közül választhatunk, mint a legnagyobb létező könyvraktárakban. A lenyűgöző választék túl a virtuális kereskedések többnyire olcsóbbak is, a bérleti díjakon például annyit lehet spórolni, hogy legtöbbször még a csomag- és postaköltség hozzáadása után is jól jár a vevő.

Persze ha külföldről rendelünk valamit, érdekes előtte osztani-szorozni, hiszen ha nem ajándékról van szó, bizony vámot és forgalmi adót is kell fizetnünk. Amennyiben a küld-

mény értéke meghaladja a 30 300 forintot, a Vám- és Pénzügyőrség Országos Parancsnoksága mindenképp kiszabja a vámot és az áfát. A vám ilyen esetekben 15, míg a forgalmi adó 25 százalék, amit a csomag átvétele előtt, a vámárnyilatkozat kitöltése után kell kiegyenlíteni. A csomagot csak ez után vehetjük át.

Magyarországon egyelőre nem beszélhetünk igazi forradalomról, bár a kezdeti lépéseket kétségtelenül megtettük. A Datatnet, az IBM és az InterEurópa Bank közös üzlete, a Passage Áruház például nagyszerű, korszerű, ám egyelőre csak egy üzletre bukkan a betérő előtt. A portal-site-okhoz kapcsolódó boltok azonban úgy tűnik, prosperálnak, ami azt mutatja, azon áll vagy bukik minden, hogy mennyien találunk rá az üzletre.

A kicsik elvesznek a masszában

Ezt a legtöbb befektető felismerte, hiszen a nagy, ismert cégeknek viszonylag könnyű a helyzetük, ám a kicsik, az ismeretlenek igen könnyen elvesznek a „masszában”. Számukra előnyös egy-egy óriás köpenye alá bújni – a CompuServe Electronic Mall bevásárlóközpontja is ilyen –, azaz közös áruházban árusítaniuk, amelyek ismertek, és kellő számú látogatót képesek becsalogatni. A csalogatást szó szerint kell érteni, hiszen mindeft

Háló, más semmi

Sajátos túlélési próbát szerveztek múlt héten Londonban. Az önként jelentkezett két férfi és nő szinte pucéron – mindössze fürdőköpenyűk között – négy napot töltött egy pirinóval berendezett szobában. Egyetlen segítségük egy internetre kapcsolt számítógép és egy folyószámla volt, amin fejenként 500 fontot helyeztek el a szervezők. Ebből az összegből gazdálkodhattak, ám csak világítólán keresztül tarthattak kapcsolatot a külvilággal. Így beszélgethettek, vásárolhattak ruháimut, de még a haragprivalójukról is online kellett gondoskodniuk. A szervező, a Microsoft szigetországbeli vállalkozása a próba során arra kerestett választ: az alanyok mennyire képesek élni a világháló adta lehetőségekkel. Természetesen a pszichológusok sem maradhattak ki a dologból, hiszen kíváncsiak voltak, milyen változásokat okoz ez a fajta „bezártság”.

áruház igyekszik minél több helyre feltenni a linkjét, ahonnan egy klikkeléssel az oldalukra juthatunk. Az elérési lehetőségek számát egyébként a keresők ki is jelzik, amiből nem csak a boltok népszerűségére, de közvetve megbízhatóságára is következtethetünk.

Bizmatlan felhasználók

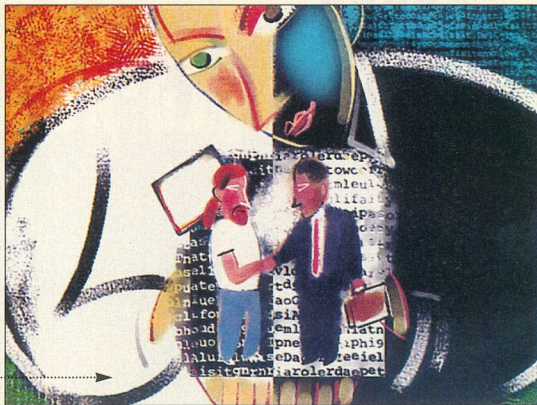
Az elektronikus kereskedelem legnagyobb rákfenéje a bizmatlanág. Ha jobban belegondolunk, a dolog érthető, hiszen itt nem fogdoshatjuk, mérícskélhetjük, szagolagathatjuk a kiválasztott portékát. Nem nézhetjük meg például, kényelmes lesz-e az új cipő, nem fog-e szűrni a pulóver, vagy szétessen a könyv? Erre még a multimédiás megoldások sem kínálnak megoldást, pedig jobb helyeken már a fotók, videók, hangbejuttatások mellett részletes leírások is segítik a választást. Ezért az online-boltok többsége olyan termékekre szakosodott, amelyeket név és típusszám alapján is be lehet azonosítani, így nem érthető meglepetés a vevőt. Az azonban még így is előfordulhat, hogy nem azt találjuk a csomagban, amit ígértek: más színű vagy méretű a ruha, silányabb minőséget száltak ránk. Ilyenkor mindenképp érvényes a pénz-visszafizetési garancia, ám ha becsapásra szakosodott vállalkozással kerülünk szembe, jogainkkal nem sokat kezdhetünk.

Egy-egy ismert név bizonyos védelmet jelenthet, hiszen a jó hírnév a világháló is kötelez. Az sem rossz, ha másoktól érdeklődünk, milyen tapasztalataik vannak az adott üzletlőr, hiszen, mint tudjuk, a világháló talán a legjobb „információvezetők” egyike. Fogódzót jelenthet egy portal-site ajánlása is, hiszen a legtöbb helyen csak ellenőrzött oldalak linkjeit engedik felrakni.

Szabványos biztonság

A bizmatlanságon túl azonban valódi veszélyek is leselkednek az online vásárlóra. A legtöbb probléma a fizetéssel kapcsolatos, hiszen a valódi interaktív üzletkelől a ceheet is a kibertérben rendezzük. De vajon átadhatjuk-e bankkártyaszámunkat, nem vállalkunk-e ezzel túl nagy kockázatot? Ezek a sokat hallott kérdések egyáltalán nem hiábavalók, sőt egészen mostanig valós problémát jelentettek. Magyarországon éppen ezért csak nemrégiben jelentek meg a kártyát is elfogadó online üzletek, akkor, amikor ennek már technikai feltételei is adottak már.

A többszintes biztonsági megoldások egyik hazai példája a Passage Áruház. Bankkártyás fizetéseknel a világ internetes kereskedelmének 90 százalékában alkalmazott SSL – Secure Socket Layer – szabványt használják. A 128 bites titkosítás a „kommunikációs csatornát” védi az illetéktelen behatolástól, így a bankkártya adatai elvileg nem kerülhetnek

Néhány internetes áruház:

- www.netcontact.hu/holdbolt – Ezen az oldalon jutányos áron vásárolhatunk telkeket a Holdon. Aki héthévi kerre vágyik, inkább máshol keresgéljen, mert a kiutazás egyelőre még problémás.
- <http://www.nepincser.hu> – Ételeket rendelhetünk a világhálón, amelyeket átvetelkor, készpénzben kell fizetnünk.
- <http://www.hu/vshop> – Őt termékcsoportból – cipők, ruhák, fehémemek, gyerekholmik, akciós áruk – választhatunk, bár az ígért több száz áru helyett mindössze 30–40-re sikerült ránkuknann.
- <http://www.simonsoft.com/szolgaltatas/arveres> – Elővezethetjük dolgainkat, illetve licitálhatunk, ha valami megtetszik a kínálatból.
- <http://www.shop.centralnet.hu> – A Netlap oldalon keresztül számos áruházhoz eljuthatunk – lakásfelújítás, könyv, CD, videokazetta, irodabőr, stb.
- www.internetto.hu – Könyv, zene, számítástechnikai eszközök és sok más érdekesség.
- <http://www.autopia.com> – Autókra lehetett itt vadászni.
- <http://www.folio.hu> – Komoly és könnyűzenei CD, audió- és videokazetták.
- <http://www.extra.hu/hajduker> – Fürdőszobafelszerelés
- <http://www.upshop.co.hu> – Internetes boltkészítő szoftverek találhatók itt, 30 napig működő, letölthető demo verzióval.
- <http://www.passage.hu> – Nagyáruház, ám egyelőre csak egy lakásfelszerelés-üzlettel találunk benne.
- www.amazon.com – Könyv, könyv és még mindig könyv. Angol nyelven.
- <http://store.apple.com> – Apple termékek találhatók itt.
- <http://barnesandnoble.com> – Könyveket talál az idelátogató.
- <http://www.ticketmaster.com> – Jegyek a négy égtáj számos rendezvényére
- <http://www.ftd.com> – Virágot küldhetünk szinte a világ bármelyé tájára.
- <http://www.netbuyer.com> – Számítógép-vásárlás előtt tájékozódásképpen érdemes szétnézni itt.
- <http://www.buydirect.com> – Szoftveráruház. Belépünk, fizetünk, letölthetjük, és már használhatjuk is a programokat.
- <http://www.worldwildchocolates.com> – Csokit ajándékozni biztos siker, ráadásul így még kényelmes is.

rossz kezekbe. A tranzakció autorizálása, az az engedélyezése on-line történik, a magyarországi Giro rendszeren keresztül, így még kisebb a visszaélés esélye.

A vásárló által használt böngészőprogram – Netscape és Internet Explorer – a bankkártya-tulajdonos adatait az elküldés előtt titkosítja, így azok harmadik személy számára gyakorlatilag megfejthetetlen formában jutnak el az InterEurópa Bankba – ami az áruház banki hátteréről gondoskodik. Az üzletek többségében, így a Passage-ben is, VISA és Eurocard/Mastercard kártyákkal egyaránt fizethetünk.

Magyarországon először a Passage-ben használták a SET – Secure Electronic Tran-

saction – rendszert, ami hírek szerint a ma fellelhető legbiztonságosabb titkosítási eljárás. A SET szabvány kifejlesztésében az IBM mellett olyan ősi riválisok is együtt dolgoztak, mint a VISA és a Mastercard, illetve a Microsoft és a Netscape.

A SET szabvány segítségével minden fél csak a számára szükséges információkat kapja meg – a bank a hitelkártya adatait, a kereskedő a megrendelt termékek listáját. Szintén fontos, hogy a digitális aláírás segítségével a vásárló teljes biztonsággal beazonosíthatja a kereskedőt, így a kockázata is lényegesen kisebb.

Fülöp Norbert
nfulop@comptech.hu

JÁTEK

h í r e k

ATRIARCH

A World Fusion folyamatosan dolgozik új, 3D-s, többjátékos, interneten keresztül játszható RPG-stratégia programján, az Atriarch-on. A programban egy idegen lény fejlődését irányítjuk, emberi lényeknek ebben a játékban nyomuk sincs. A történésektől függően a játékban választhatunk külső nézetet (például építkezéseknél), illetve átválthatunk belső, azaz a szemközti szemszögbe. A „teljesen élő” világban feladatunk városokat, birodalmat építeni, követőket toborozni. Az általunk létrehozott építmények a többi játékos számára is láthatóak, és ha több nappal később térünk vissza a játékba, ha csak la nem rombolták, még mindig a helyükön állnak.

MICROSOFT AZ E3-ON

A Microsoft az E3-on „mindössze” az alábbi játékokat mutatta be: Age of Empires: The Age of Kings, Flight Simulator 2000, Flight Simulator 2000 Professional Edition, Starlancer Asheron's Call, Links LS 2000, NFL Fever 2000, Conquest: Frontier Wars, Loose Cannon, Midtown Madness, Allegiance, Fighter Ace II, Pandora's Box, Links Extreme, NBA Inside, Drive 2000, Baseball 2000, International Football 2000. Ezekon kívül a közönség még találkozhatott a SideWinder(R) Dual Strike és a SideWinder Game Pad Pro játék kiegészítővel, és az IntelliMouse(R) Explorer egérrel is.

PANDORA'S BOX

Ez Alexej Pajimov keze munkája. Őt a Tehis készítőjeként ismerhetjük, és elmondása szerint új programja a puzzle játékok új generációját hozza magával. A játékban fizetle típusú rejtvény vár megfigyeltre, de ezek 350-féle kombinációt képezhetnek. Ahhoz, hogy befejezzük a játékot, vagyis újra összerakjuk Pandora szelencéjét, a fejtejtők segítségével körül kell járunk a Földet, folyamatosan nehezedő és egyre bonyolultabb rejtvények megfigyeltésén keresztül. Pajimov szerint az egyszerű kezelési felület miatt a program bármilyen korú játékos számára élvezetes lehet.

BIRTH OF THE FEDERATION

A Microprose bejelentette, hogy aranylemezre került új játéka, a Star Trek: Birth of the Federation, amely az első stratégia program a legendás Star Trek univerzumban. A feladatunk, mint általában, építkezés, nyersanyagok beszerzése, diplomácia és harc. Őt faj, illetve népcsoport közül választhatunk, ezek a Szövettség, a Klingonok, a romulánok, a ferangik és a cardassianok. A programban körülbelül 30 koldetésben lesz részünk.

Q*BERT ÚJRAÉLÉSTÉSE

A Hasbro Interactive licenccmegállapodást kötött a klasszikus arcade hős Q*bert feltámasztásáról a Sonyval. A nagyornó játékhős 1982-ben lopta be magát a játékosok szívébe, és most a Hasbro jóvoltából kel újra életre, a kor követelményeinek megfelelően 3D-ben. A programban számtalan pályán kell majd megküzdenni a régi-új ellenfelekkel. A játék idén ősszel jelenik meg PC-re és Sony PlayStation-re.

**HÁROM NAP,
NÉGYSZÁZ KIÁLLÍTÓ,
UGYANENNYI PROGRAM,
MINDEZ AKKORA
ALAPTERÜLETEN, AMELYEN
14 JUMBO JET ELFÉR –
EZEK VOLTAK AZ IDEI
E3 FŐ PARAMÉTEREI.**

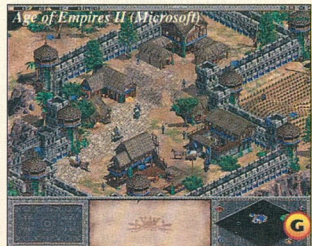
**MÁJUS 13. ÉS 15. KÖZÖTT
ÖTÖDIK ALKALOMMAL
RENDEZTÉK MEG
A JÁTÉKPIAC ELSŐ SZÁMÚ
SEREGSZEMLEJÉT
LOS ANGELESBEN,
MUTATTÁK BE**

**AZ ELKÖVETKEZŐ HÓNAPOK
HARDVER, KIEGÉSZÍTŐ,
KONZOL ÉS PC-JÁTÉK
ÚJDONSÁGAIT.**

**MI VÁMOSI ZSOLT,
A THEOCRACY CÍMŰ
STRATÉGIAI JÁTÉKOT
FEJLESZTŐ
PHILOS LABORATORIES
EGYIK VEZETŐJÉNEK
SEGÍTSÉGÉVEL
PRÓBÁLJUK MEG
ÁTTEKINTENI
A TÖRTÉNESEKET.**

▶ A világ játékipiacának forgalma 1998-ban 6,2 milliárd dollár volt, szakértők becslése szerint idén elérheti a 7 milliárdot. Az összeladások közel kétharmadát még mindig a konzolos hardverek és szoftverek (Nintendo 64, Sony's Playstation, Sega Dreamcast) jelentik, a PC-re írt programok 30 százalékos piaci részesedése mellett az online-játékok jelenleg 3-4 százalékát teszik ki a teljes forgalomnak. Különböző előrejelzések szerint ez a kép 2002-re alaposan meg fog változni, a személyi számítógép akkor már vélhetően minden háztartásban elengedhetetlen eszköz lesz, akárcsak az internet. A szakemberek ekkorra a PC-s játékok 50 százalékos piaci részesedését prognosztizálják, az online-játékok várhatóan az összeforgalom 20 százalékát teszik ki, míg a konzolos programok részaránya körülbelül 30 százalékra esik vissza.

Az ideji Electronic Entertainment Expon igazából nagy újdonság nem volt, forradalmian újfajta szemléletű játékkal egyetlen kiadó sem jelentkezett, zömmel a már ismert programok sokadik részét mutatták be. Vámosi Zsolt elmondása szerint a marketing szerepének erősödése miatt ma már nincsenek grafikailag gyenge játékok. Két-három évvel ezelőtől az E3-on még előfordultak igénytelen kivitelű programok (gondoljunk például az

Great Battle-sorozat), tavaly óta azonban már valóban csak profi termékeket láthatunk a Los Angeles-i seregszemlén.

Az elmúlt években jelentősen megváltozott a játékprogramok büdjsége. Nemcsak a fejlesztési költségek lettek egyre hatalmasabbak, de a marketing szerepének erősödésével az arányok is jelentősen felborultak. Amíg két-három éve egy játék költségvetésén a fejlesztők és a marketingesek fele-fele arányban osztoztak, addig ma 1 dollár fejlesztési költséghez 4-5 dollár marketingmunka párosul. Részben ennek, részben a piaci szereplők egyesülésének köszönhető, hogy az idei E3-on a szokottnál kevesebb programmal rukoltak elő a kiadók.

A bennünket elsősorban érdeklő PC-piacot ma tizenkét nagy cég uralja, a mozgások intenzitását mutatja, hogy a két éve még piacvezetőnek számító Virgin 1999 derekán gyakorlatilag nem tényező. Az Electronic Arts, a Hasbro, az Acclaim, az Eidos, az Activision, a Microsoft, a GT Interactive, a Take 2, a Ubisoft, az Infogrames, a Matel és a Havas az utóbbi egy-két évben szinte valamennyi jelentősebb fejlesztőtársaságot felvásárolta. További átrendezés is elképzelhető, az Electronic Arts és az Infogrames egyaránt gondolkodik a GT Interactive felvásárlásán,

Sims (Maxis/Electronic Arts). Minden idők egyik legnépszerűbb városépítő programjának, a SimCity 3000-nek a fejlesztői most megadják számunkra a lehetőséget, hogy a „városalakók” bőrébe bújhasunk. Akár az életben, ma-gunk alakíthatjuk ki, rendezhetjük be otthonunk, nyírhatjuk a gyepeket, ha akarunk, mehetünk sportolni vagy szórakozni, esetleg társas összejöveteleken vehetünk részt. Valahol félúton a tamagocsi és a valós idejű stratégiák között. Várható megjelenés: november.

Midtown Madness (Microsoft). Az elmúlt két évben a játékpiacon is betört remdmoni szoftveróriás új arcade-autóverseny amolyan szelídített Carmageddon 2. A helyszín Chicago városághú belvárosa, állítólag minden épület a helyén van, aki ott lakik vagy dolgozik, az a játékban is odatalál. Az új VW bogártól a kamionig bármilyen járművel indulhatunk, aztán bele a sűrű forgalomba. Remek hangulatú, jól kivitelezett program, és ami a legfontosabb, a gyalogosok mindig időben elugranak. Várható megjelenés: június.

Diablo II. (Blizzard). Az 1997-es akció-szerepjáték új verziója. Az első rész annak idején annyira eltalált játék volt, hogy sokan vannak, akik még ma is játszanak vele. (A játékpiacon egy átlagprogram három-hat hónap alatt „megromlik”.) A Diablo II. az E3-on bemutatott részletek alapján hasonló színvonalú lesz, mint az első. Los Angelesben öt karakterosztályt mutattak be: amazon, lovag, nekromanta, varázsló, barbár. Négy, teljesen belakott és vadonnal körülvetten bolyonghatunk, egyes effektéknél 3D-s támogatással. Várható megjelenés: november.

Quake III: Arena (Activision). Minden idők legnépszerűbb first person shootere, az akciójátékosok hívei számára az év legjobbban várt játéka. A tesztverzió bő két hete már elérhető, a 22 MB csomag egyelőre két pályát tartalmaz. Várható megjelenés: szeptember.

Half-Life: Opposing Force (Gearbox/Sierra). Az elmúlt év talán legjobb first person shooter programjának kiegészítő lemeze. Visszatérünk a Black Mesa kutatóközpontba, de nem az eredeti játékban szereplő Freeman,

Sims (Maxis/Electronic Arts)

hanem kommandósként. Single-player módban teljesen új küldetés, sok-sok multiplayer lehetőséggel. Várható megjelenés: október.

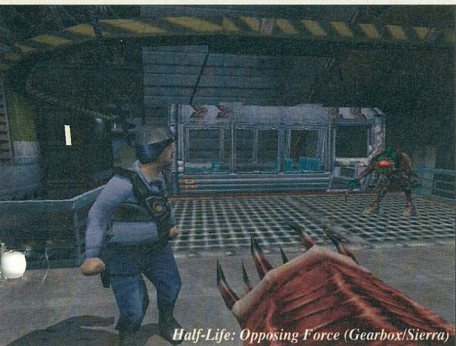
C&C: Tiberian Sun (Westwood/Electronic Arts). A C&C annak idején stílust teremtett, legújabb része, a Tiberian Sun megkerülhetetlen, bár félfő, hogy lassan elavuló akcióstratégiai játék. Az érdeklődés a megjelenés többszöri elhalasztása miatt érezhetően lanyhul, ez az E3-on is szembeötört. A korai huszonegyedik százada repít minket, még valóságosabb és még veszélyesebb csatahelyzetek, új high-tech fegyverek, csapatok, új taktikák és kifogyhatatlan multiplayer-lehetőség. Várható megjelenés: július.

Dungeon Keeper 2 (Bullfrog/Electronic Arts) Sokak kedvenc akció-stratégiai játéka. Alapvetően felülnézeti és stratégia, amikor harcra kerül sor, az ember beleszállhat valamelyik lénybe, és Quake-szémzögből viaskodhat. A többi hasonló játékkal ellentétben itt a főgonoszot alakíthatjuk, labirintust építhetünk, halálos csapdákkal védhetjük szövevényeket és birodalmunkat a többi gonosztól és a jó lovagoktól. A játék teljesen 3D-es lesz, értelemszerűen sokkal szebb grafikával. Várható megjelenés: június.

Az E3-on négy hazai fejlesztőcég vett részt, közülük három alapvetően termékeiket keresték kiadót. Az egyetlen biztos szerződés: a Digital Reality szépen kivitelezett 3D-s űrstratégia játékát, az **Imperium Galactica 2-t** a GT Interactive adja ki valamikor a télen. A **Humansoft Games Rt.** által készített igen szép engine-ű 3D-s first person shooter, a **Seeds** egyelőre kiadóra vár. A **Technos Hungary** két terméket is kívitt az E3-ra, a **The Battery** című, a Settlershez hasonló valós idejű gazdasági stratégiai játékot, valamint a **Dogfish** által készített **Dawntown** című autózsimulátort. A **Philos Laboratoire** pedig egy magas színvonalú gazdasági-stratégiai játékkal jelentkezik, az aztekok korában játszódó **Theocracy**-vel, mely várhatóan ősszel jelenik meg, és amely még az Age of Empires 2-vel is felveheti a versenyt.

J. B. Sz.

javorszkyb@nepszabadsag.hu

Half-Life: Opposing Force (Gearbox/Sierra)

akárcsak az Eidos az Interplay-Virgin beosztásán. A játékpiacon hármas tagozódása is alapjaiban változtatlan: a „hardcore” (a hetente legalább 15 órát játszó, zömmel 15–25 közöttiek), a mass (heti egy-két órát játszó tehetősebb 25 felettiek) és a „kid” (3–12 évesek) piaci részesedése nagyjából azonos.

Az E3-on bemutatott újadások között fontossági sorrendet felállítani szinte lehetetlen, az alábbiakban csak vázlatzerűen próbálunk meg szemezgetni belőlük.

Age of Empires II: Age of Kings (Microsoft). Másfél évvel ezelőtt a karácsonyi piac talán legnagyobb slágere volt az első rész. Az újabb epizód főleg a középkorban játszódik, új népek, új fegyverek, új épületek, még szebb grafika, ahogy kell. Várható megjelenés: szeptember.

MEGAPRESS 900

A mobil hírforrás

A Westel 900 megújult információs szolgáltatása, a MEGAPRESS 900 mostantól még színesebb, még mobilabb. Már nemcsak hangban, de – a megfelelő kód elküldésével – GSM-távíratban is utoléri vele a híreket. Válasszon! **Közlekedés, időjárás, szabadidős programok, sport, totó, lottó, kenő, horoszkóp, névnap.**

Minden, ami fontos vagy érdekes lehet.

Hívja fel, ha útra kel! **06-30/8000-900**

Fővárosi traffipax információ: 06-30/8000-927

Napi országos időjárás: 06-30/8000-929

Információ: 265-9210

184 (csak a Westel 900 hálózataiból hívható – díjmentesen).

<http://www.westet900.hu>

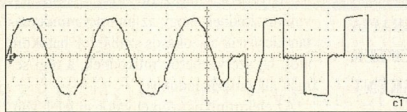
ÁRAMSZÜNET IDEJÉRE – UPS

Konnektor és komputer között

**KÉPZELJÜK EL
A KÖVETKEZŐ SZITUÁCIÓT:
ÉPPEEN EGYIK
LEGFONTOSABB
MUNKÁNKON DOLGOZUNK
SZÁMÍTÓGÉPÜNKNÖN,
ÉS MÁR TÖBB
TÍZ OLDALNYIT
GÉPELTÜNK.
A TANÁCSOK ELLENÉRE
NEM MENTETTÜNK MÉG,
HISZEN VÉGRE
MEGJÖTT AZ IHLET,
AMIKOR BUM!
EGYSZER CSAK KIKAPCSOL
A GÉP – ÁRAMSZÜNET!
HÁT IGEN,
ILYENKOR ÁLTALÁBAN
A HAJTÉPÉSEN
KÍVÜL NEM SOKAT
LEHET TENNI,
CSAK ELHATÁROZNI,
HOGY MAJD LEGKÖZELEBB
GYAKRABBAN MENTÜNK.**

árammá alakítsa át. Az így kapott váltóáram azonban különbözik a hálózati áramtól abban, hogy szinuszhullám helyett négyyszögjel alakú. A drágább UPS-ekben éppen ezért még egy további áramkör segítségével ebből valódi szinuszelet állítanak elő.

A kép bal oldalán a hálózati szinuszelet, a jobb oldalán az inverter által szolgáltatott négyyszögjel látható (Exide netUPS 450).

A működés szempontjából háromfajta tápegységet is megkülönböztethetünk: az egyik az SPS (Standby Power Supply), amelyik figyel a hálózati áramot, és kimaradás esetén automatikusan bekapcsol. Ez az átkapcsolás olyan gyorsan megy végbe (pár ezredmásodperc alatt), hogy az nem okoz gondot a PC tápegységének. A másik típus a tulajdonképpeni UPS (Uninterruptible Power Supply), ami gyakorlatilag folyamatosan szolgáltatja az áramot az elemen keresztül, így áramkimaradás esetén csak azok folyamatos töltése szűnik meg. A harmadik, „keresztezett” megoldás esetén a tápegység folyamatosan szűri a hálózati áramot, de nem használja az akkumulátorait. Ennek (és persze az UPS megoldásnak) előnye emiatt az, hogy a hálózati áram szűrésével védi a csatlakoztatott berendezéseket a különböző zavaroktól.

Ha UPS-t veszünk, az első és legfontosabb jellemző, amire ügyelnünk kell, a kapacitása. Ezt általában VA-ban (voltamper), ritkábban wattban adják meg. Azt, hogy mekkora kapacitásra van szükségünk, viszonylag egyszerűen (bár némileg pontatlanul) megállapíthatjuk: nézzük meg azoknak az eszközöknek a hátoldalát, amiket csatlakoztatni akarunk. Ott általában megtaláljuk az áramfelvételre vonatkozó adatot amperben. Ezeket összeadva, majd a hazai 230 V-tal megszorozva, megkapjuk a MINIMÁLIS kapacitást VA-ban. Ha a teljesítményfelvételt ismerjük wattban, akkor ezek összegét kell még 1,3–1,5-el szorozni, hogy VA-ban meg-

kapjuk a szükséges kapacitást. Ezeknél persze jóval pontosabb, ha egy multiméterrel megmérjük az áramfelvételt, de ezt inkább csak szakemberek próbálják ki. Például az a gép, amin ez a cikk is íródott, monitorral együtt 1,2 A-t vesz fel, tehát egy 300 VA-es tápegység tökéletesen megfelelő volna.

Nagyon fontos, hogy az UPS valamilyen módon kommunikáljon a számítógéppel, illetve velünk, és jelezze, ha áramszünet van, és azt is, ha a saját elemei a kimerülés szélére állnak. A géppel leggyakrabban a soros porton keresztül létesít kapcsolatot, míg a kezelőnek figyelmeztető hangjelzéssel adhatja tudtára, hogy ideje befejeznie a munkát.

Az, hogy egy UPS áramkimaradás esetén mennyi ideig képes a névleges terhelésen biztosítani a szükséges feszültséget, több tényezőtől is függ. Itt igazán az a lényeges, hogy annyi ideig mindenképpen bírja, amíg a gép szabályos lekapcsolását el tudjuk végezni. Arra az esetre, ha valaki hosszabb áramszünet esetén is folyamatosan munkát szeretne végezni, vagy a számítógép olyan feladatot lát el, amit nem lehet szüneteltetni, akkor az UPS mellett mindenképp szükséges van egy generátorra, ami biztosítja a folyamatos áramellátást.

Ezeknek a szünetmentes tápegységeknek a másik funkciója a hálózati zavarok szűrése. Ezek a zavarok mindenféle csunya dolog művelhetnek a számítógéppel, amik a véletlenszerű újraindulástól és az ezzel járó adatvesztéstől egészen az alkatrészek leégéséig, tönkremenéséig terjednek. Egyes jobb UPS-ek még a telefonvonalon keresztül terjedő zavarokat is szűrik.

Rosta Gábor

rg1018@bszk.bme.hu

► Arra, hogy ez a helyzet ne állhasson elő, találták ki a szünetmentes tápegységet, angol rövidítéssel UPS-t. Ezek olyan eszközök, amelyek a konnektor és a komputer között vannak, és áramszünet esetén automatikusan, saját beépített telepeik segítségével biztosítják a gép folyamatos áramellátását.

Egy ilyen UPS három alapvető egységből áll: egy akkumulátorból, az akkumulátor töltőjéből és egy inverterből. Az inverter feladata az, hogy az elem által szolgáltatott egyenáramot váltó-

Néhány UPS ára:

Típus	Kapacitás (VA)	Kb. Ár (+ áfó)
APC BackUPS 300	300 (négyyszögjel)	20 000 Ft
APC BackUPS 650	650 (négyyszögjel)	61 000 Ft
APC SmartUPS 420I	420 (szinuszelet)	43 000 (szoftverrel) Ft
APC SmartUPS 2200I	2200 (szinuszelet)	220 000 Ft
Exide NetUPS 450	450	41 000 Ft
Exide OneUPS 300-9	300 (SPS)	21 000 Ft
Merlin Gerin Pulsar EL2	220 (SPS)	19 000 Ft

**AZ INTERNET
MEGÍTÉLÉSE
SZÉLSŐSÉGEK KÖZÖTT
INGADOZIK.
VANNAK, AKIK
A KORlátLAN
SZABADSÁGOT,
A TECHNIKAI CSODÁT,
A BÁRHONNAN,
BÁRMIKOR
ELÉRHETŐ INFORMÁCIÓ
KÖZEGÉT
LÁTJÁK BENNE.
MÁSOK
A PORNOGRÁFIA
ÉS A BOMBARECEPTEK
GYŰJTŐHELYEKÉNT
TEKINTENEK RÁ.**

► Mi a félelem alapja? Biztonságban van-e pénzünk, ha az internetre bízunk? Vállalunk, intézményünk fontos adatait veszélyeztetjük-e, ha csatlakozunk a világhálóra?

Az éltető vélemények egyik forrása minden bizonnyal az újdonságok által keltett félelemben keresendő. Az internet friss jelenség, életünket mindjobban befolyásolja, növekedése robbanásszerű. A megszokottat, begyakoroltat fel kell váltanunk valami újjal, és ez sokkoló. Az alkalmazkodás kényszer és pezsdítő kihívás egyszerre.

KELL-E FÉLNI AZ INTERNETTŐL?

Az internet bonyolult és átláthatatlan. Esélyünk sincs arra, hogy megnézzük, elolvassuk a fellelhető információ akár milliomodrészt is. Nincsen egyértelmű kezdete, nincsen katalógusa. A portálok, keresőgépek hozzáértés nélkül alig igazítanak el. Ha megtanuljuk az internet logikáját, ha megtaláljuk a rendeltetésében a rendet, kezessé tehetjük a magunk számára.

Az internet olyan szuperstráda, ahol nincsen rendőr. Sem aki büntet, sem aki elgázít. A történelemben is példa nélküli, hogy egy ennyire kiterjedt közösség éljen együtt rendfenntartó erőszakszervezet nélkül. A törvényhozók világszerte azzal a problémával küszködnek, hogy az internet minduntalan kicsüsöklő a szokásos szabályok hatóköre alól. Új szervezőerők működnek, a régi sé mák alkalmazhatatlanok.

Az elektronikus szemét valóban jelen van. A hasznos és érdekes ismeretek mellett a félrevezető hazugságok is megtalálhatók. Ebben semmi új nincs, hiszen a manipuláció, a giccs, az értéktelenség nem a virtuális világ terméke. Még az sem biztos, hogy a reális világ hasonló jelenségei ellen jobban tudunk védekezni, lehet, hogy csupán már hozzászoktunk. Az internet esetében is fontos, hogy az információit több forrásból ellenőrizzük. A saját értékítéletünkön átszűr, sok helyről beszerzett tudás garantálja a legnagyobb megbízhatóságot.

A legtöbbször úgy gondoljuk, hogy saját magunkra vonatkozó adatainkat nem szívesen osztjuk meg idegenekkel. Jogan tar-

tunk attól, hogy kéréten reklámokkal, vagy más módon visszaélhetnek velet. Óvatosságunk az aluljárókban vezetett ál-közvéleménykutatások és az internetes kérdőívek esetén egyformán indokolt.

Természetes, hogy zárrakkal, biztosítással, riasztórendszerrel védjük értékeinket. Adataink is értékesek. Számos eszköz áll rendelkezésre annak érdekében, hogy biztonságban tudhassuk azokat. Nincsen csodaszere. Egyetlen – mégoly drága – doboz, vagy szoftver sem garantálhat tökéletes védelmet. A tűzfalak, titkosítószoftverek, biztonsági protokollok és vírusirtók semmit sem érnek, ha nem számolunk azokkal, hogy az adatok legfontosabb veszélyforrása az azokat jogosult kezelő ember maga. Megdöbbentő, hogy egyébként akkurátus szervezethez hiányzó, vagy helytelenül megvalósított üzemeletési szabályokkal szinte kihívják a sort maguk ellen. Azok járnak el helyesen, akik eldöntik, hogy mi mennyire értékes a számukra, az ehhez mért védekezéshez pedig szakértők segítségét veszik igénybe.

Az internet egyszerre technikai csoda és veszélyforrás. Megengedhetlen hiba az adatbiztonság fontosságának lebecsülése éppúgy, mint a félelem misztikus felmagyarázása. A hálózat, az elektronikus gazdagság és életforma nem választás kérdése. Előnyeivel élnünk kell, hátrányai ellen védekezzünk!

Juhász György
juhaszg@lnx.hu

DCS 1800: KETTEN A PÁLYÁZÓK KÖZÜL

*AirTouch, RWE:
mobilberuházásra kész*

(MTIECO) Jelentős, akár a 200 milliárd forintot is elérő mobilberuházásra készül az amerikai AirTouch Communications és a német RWE Telliance által alkotott konzorcium, ha elnyeri a DCS 1800-as mobilentert. A konzorcium a más potenciális DCS 1800-as mobilszolgáltatók által megjelölt 500–700 millió dolláros (117,5–164,5 milliárd forint) befektetési összegnél többet kívánnak beruházni Magyarországon. Teljes kapacitású digitális rendszert építenek ki, ezért rögtön nagy összeget investálnak a fejlesztésbe.

A cég Portugáliában egy év alatt indította meg a szolgáltatást, s legutóbb Egyip-

tomban öt hónap alatt építették ki a Vodafone-nal és az egyiptomi szolgáltatóval közösen az ottani hálózatot. Elképzelhető, hogy hosszabb távon a leendő magyarországi mobilcég együttműködik majd az RWE Telliance német anyavállalatának, az RWE-nek Magyarországon vezetékes telefontárgyalkodásra létrehozott vállalatával, a Novacommal. A konzorcium hosszabb távon teljes körű telefontárgyalkodásokat nyújtó vállalatává kíván fejlődni.

A Motorola magyar partnerekre épít

(Munkatársunktól) A Motorola is startra kész, mint a napokban tartott sajtótájékoztatón bejelentette – amennyiben lehetőséget

kap, magyarán, megnyeri a pályázatot – magyar alvállalkozókkal együttműködve kívánja megvalósítani a DCS 1800-as hálózat kiépítését, melyhez Magyarországon szerzett rendszertelepítési gyakorlattal rendelkezik. A teljes projekt értékének csaknem hatvan százalékát magyar vállalatok segítségével tervezte megvalósítani. Ez a két éves projekt keretén belül mintegy 150–200 millió dollár magyar hozzáadott értéket jelenthet.

A fontosabb partnerek között a Siemens Rt., a Kész Kft., a Compaq Kft., a Vilati Rt., az Antenna BHG Kft., a Totaltel Kft. szerepel, melyek a tervezésben, a gyártásban, a kivitelezésben vállalnának részt. A Motorola kulcsrakész kivitelezésre készül, így az elvégzendő munkákat a helyi szervezet irányítaná.

Senorg Progress PC 581 Intel® Pentium® III 500 Mhz-es processzorral (6.4 Gb•64 Mb•nVidia 8Mb VGA•SB64•CD•Win98) 349,000 Ft.

Senorg Progress PC 521i Intel® Celeron™ 400 Mhz-es processzorral (4.2 Gb•32 Mb•ATI Rage 4 Mb VGA•SB16•CD•Win98) 169,000 Ft.

Használja számítógépét évekkel tovább!

Mitől más a Progress PC?

A Senorg Progress PC-k tervezésénél az elsődleges szempont a tartósság. Gépeink a legmodernebb szabványok szerint készülnek, melyek évek múlva is megállják helyüket. Alapvető követelmény a későbbi könnyű és olcsó fejlesztettség, ezért gépeink bővíthetők a széleskörűen elterjedt, kedvező árú PC alkatrészekkel. A számítógép háza a három év garancia elvesztése nélkül felnyitható, így akár megtakaríthatja a szervizköltségeket is.

Progress PC 581

Legerősebb és egyben legsikeresebb számítógépünket Intel® Pentium® III-as processzorral ajánljuk, hogy a 70 új utasításnak köszönhetően jobban ki tudja használni az Internetben és a háromdimenziós alkalmazásokban rejlő lehetőségeket. Ha Ön a munkája során nem veszi igénybe a processzor által nyújtott többszolgáltatásokat, rendelheti a gépet Pentium® II-es processzorral, így akár 130,000 Ft-ot is megtakaríthat.

Progress PC 521i

A legkedvezőbb ár/teljesítmény jellemzőkkel rendelkező típusunkat otthoni használatra, vagy kisebb irodák mindennapos munkavégzéséhez javasoljuk. Külön előnye az árához mérten kimagasló

grafikus teljesítmény, ami alkalmassá teszi a legújabb játékok futtatására is. A dobozban található egy programcsomag, amivel - korlátozott számban - azonnal kiállíthat számlákat és elkészítheti útnyilvántartását.

Eredeti Intel® alaplappal

Az alaplap a számítógép második legfontosabb részegysége a processzor mellett. Ajánlott gépeink alaplapjai teljes egészében Intel® gyártmányúak. Ennek legfőbb előnye, hogy a processzor és az alaplapot ugyanaz a cég tervezte és gyártotta. Úgy gondoljuk, ennél jobb érv nem kell a kompatibilitás és a teljesítmény mellett.

Válasszon 49,560 típusból!

Ha Önnek az előre összeállított számítógépek helyett inkább valamilyen testreszabott megoldásra van szüksége, minden Office Depot áruházban egy egyszerű program vagy egy szakeladó segítségével összeállíthatja saját konfigurációját. Miután megtalálta a pénztárcájának és igényeinek legjobban megfelelő típust, egy gombnyomással meg is rendelheti azt. Ezután 48 órán belül a kívánt helyen átveheti az Önnek egyedileg készített számítógépet.

Internetre készen

Mindkét ajánlott számítógépen telepítésre kerültek az Internet használatához szükséges szoftverek, és előre beállítottunk mindent, ami a csatlakozáshoz szükséges. Az Internet-szolgáltatóval kötött előzetes megállapodásunknak köszönhetően Ön bármely felmerülő kérdést otthonából intézhet. A vásárlást követően azonnal kapcsolódhat az Internetre, küldhet és fogadhat e-maileket. Az akció részeként az első havi vagy maximum 48 óra kapcsolat díjmentes.

Különleges ajánlatunk

Amennyiben június 7-ig bármely Office Depot áruházban megvásárolja a felsorolt számítógépeket, az alábbi ajándékokat kapja:

- Postai engedélyes faxmodem
  - Egy hónap Internet-előfizetés
  - Egyszeri ingyenes karbantartás
  - Díjtalan házhozszállítás az ország egész területén
- Összesen 25,000 Ft értékben.

További információ

Hívja az Office Depot-t a következő számokon:
Telefon: 06-80-55-66-77
Fax: 06-80-55-66-55

Árának a 25% ÁFA-t nem tartalmazza.
 Az Intel Inside logo, az Intel Pentium és Celeron márkánév az Intel Corporation regisztrált védjegye.

MÁTÓL ÚJRA JEGYZHETŐ MÁTÁV-RÉSZVÉNY

▶ A Mátáv Rt. privatizációjának negyedik lépcsőjében az ÁPV Rt. tulajdonában lévő utolsó, 5,7 százalékos részvénycsomag is értékesítésre kerül. A több mint 59 millió részvényből 54 millió 600 ezer darabot vásárolhatnak meg a hazai és külföldi intézményi befektetők. Magyarországi magánszemélyek összesen ötmillió papírt jegyezhetnek, de túljegyzés esetén erre a célra további 7 millió részvény átcsoportosítására van még lehetőség.

A mai naptól, azaz május 25-től egészen június 1-jéig tart a jegyzés, ám ha az 5, majd a 7 millió részvény hamarabb elkel-

ne, akár május 28-án is lezárhatják azt. A Mátáv magánosítását követően a vagyonkezelő tulajdonában mindössze egy aranyrészvény marad.

A belföldi magánszemélyek számára, akárcsak a korábbi jegyzések, halasztott fizetési lehetőséget is kínálnak. Így legfeljebb 500 darab részvényig darabonként 600 forintot kell befizetni, míg a május 21-én – lapzártánk után – meghatározott maximumárhoz képest fennmaradó összeget augusztus 2. és 19. között lehet törleszteni. Személyenként maximum két jegyzésre van mód, egyszer az 500 darab erejéig ked-

vezményesen, míg a másik jegyzésen vásárolt papírré a maximumát egy összegben kell kifizetni.

Belföldi magánszemélyek országosan mintegy 180 helyen, a CA IB Értékpapír Rt., az ABN Amro Equities Rt., az MKB Értékpapír és Befektetési Rt., a Takarékszövetkezet Rt. és a Postabank Értékpapír Rt. fiókjaiban jegyezhetnek a távközlési cég papírjaiból. Ezenkívül az Első Internet Bróker Rt. jóvoltából az érdeklődők a hálón keresztül, akár otthonról is feladhatják igényeiket.

F. N.

DIS:

nem dísznek szánják

▶ Az üzleti és magán célú segédprogramok gyártója Budapesten ismertette a Digital Immune System (DIS, digitális immunrendszer) elnevezésű új stratégiáját, amely a Kaliforniában honos amerikai világcég vezetett munkatársainak elmondása szerint intelligens eszközöket kínál a vállalati felhasználók számára rendszereik csúcsteljesítményen futtatására. A Digital Immune System együttesen, ekként a lehető leghatékonyabban alkalmazza a Symantec anti-vírus-technológiáját, az IBM automatikus víruslemezészt és az Intel felügyeleti technológiáját. A digitális immunrendszer nagy előnye, hogy nem pusztán önmagában használható, hanem képes együttműködni a széles körben elterjedt és alkalmazott vállalati felügyeleti rendszerekkel.

Mint a budapesti tájékoztató elmondta, a Symantec szakaszosan, a következő másfél évben akarja bevezetni a DIS-t. A Digital Immune System eszközeinek és segédprogramjainak feladata a rendszerek, a vírusvédelem, a szerverteljesítmény felügyelete, az asztali számítógépek konfigurálása, a diagnosztika, a rendszer stabilitása, a távolról végzett rendszerműveletek, a távoli felhasználók felügyelete és a rendszer-összeomlás utáni helyreállítás – és mindezt egyetlen központi felügyeleti munkahelyről, az információtechnikai vezetők „parancsnoki állásából”.

Szakértők szerint a DIS az első lépés egy olyan átfogó rendszer felé, amely globálisan és gyorsabban terjesztheti a vírus elleneszerét, mint ahogyan maga a vírus terjed.

K.L.

DO YOU SPEAK (ONLINE) ENGLISH?

Nyelvtanulás PC-vel, internettel

▶ A digitális technika – például az interaktív multimédia – alkalmazása a nyelvtanításban is gyorsan terjed. Az INFO '99-en osztogatott prospektusok, egyéb ajánlatok és a szakemberek véleménye szerint egyértelműen az angol nyelvű a jövő, amit korunk latinjaként is említhetünk. Sokat mondó adat, hogy bár anyanyelvünk „mindössze” 430 millióan beszélik, de mintegy 1,5 milliárdan használják a tudományban, gazdaságban vagy a kommunikáció területén.

Vegyük most górcső alá a multimédiás CD-ket. Hatalmas a választék az óvodásoknak ajánlott képes szótáraktól kezdve az üzleti szakkifejezéseket tartalmazó komplex nyelvtanító-programokig. A szoftverek könnyen kezelhető felhasználói felülettel rendelkeznek, a menüpontokra kattintva legördülő ikonokból választhatunk feladatot. A kínálat korongonként más és más, de a legtöbb helyen találunk egy- vagy kétnyelvű szótárt, többféle tesztet, valós nyelvi párbeszéd-szimulációt, amibe egy mikrofonnal saját hangunkon kapcsolódhatunk be, a helyes kiejtést és a hallás utáni megértést gyakorolva.

A PC-Suli néven futó CD-k pedig például a szintfelmérőkkel és a többszintes nyelvtankönyvekkel emelkednek ki, de a többi korong sem száraz anyag a nyelvtan, mert magyar nyelvű „Súgó” magyarázza el, s rengeteg példamondat mutatja be. A szótáras szintje gyerekjáték az anyanyelvi narrátorokat utánozva. Az interaktivitás és a beépített „színes építőkövek” (videó klippek, újságcikkek, játékok, viccek) is kulcsszerepet játszanak a CD-ROM-mal segített tanulásban,

hiszen az így elsajátított nyelv egy érdekes kultúrával, másfajta világgal ismerteti meg a tanulót, például elviszi Angliába, mert „Londonban, se...” (Tell Me More – www. automech.hu vagy Take Me More)

Nem beszélünk még a gengszterfilmek vagy kalandjátéknak álcázott CD-kről, amelyek lebilincselően izgalmas keretek között tanítanak meg Shakespeare vagy Goethe nyelvére. (English by Stealth – Lopva angolul – www.profi-media.com) Persze, rég elmúlt már a szilveszteri fogadalmak ideje, hogy „idén tényleg leteszem a nyelvvizsgát” vagy „most már megtanulok végre angolul/németül”. Jönnek a kifogások: nincs időm, pénzem, türelmem... Ennek a gondnak is vége, legalábbis ami a pénzt illeti, a pár ezer forintért árult lemezekkel száz forintnál kevesebbe kerül egy órányi nyelvtanulás áfás ára, az időbeosztás is rugalmas, egyéni.

A hálórágók számára – bocsánat: „networks-szek” – is van egy jó hír: Online English kikötő várja a szörfösöket a www. tvnet.hu/lingua címen. Itt karosszékéből, egy közepes hardverrel felszerelt géppel eljuthatunk az erős középiskolig, szintenként lépetgetve, a tanárokkal e-milen tartva a kapcsolatot. (S ez sem drágább egy „földi” nyelviskolánál.)

Tehát ha valóságban, vagy virtuálisan kapcsolatban akarunk maradni a földlakók magyarul sajnos nem tudó 4,9 milliárdnyi táborával, let's go learning english – by PC!

Farkasné Fülöp Hajnalka

farkase@mail.digitel2002.hu

Kürtölő

► Vírú. Undorodom tőle. A készítőjétől is, ha belegendolok a lelkivilágába. Elkészíti primitív alkotását, majd szétküldi, és kényelmesen hátradől. Aztán lero-lan vásárolni, és a boltban kilométeres sor áll, mert a vírus szétzilálta a raktárnyilvántartást. Ne adj' isten meglátogatta anyukáját a kórházban, ahol teljes a káosz. A gyógyszerkészlet nyilvántartása is fejrállt. És ezt a sort még végtelenségig lehetne sorolni.

Április 26-án vonult végig a világon, minket sem kímélve a CIH vagy Csemobil nevű vírus, amely a legelterjedtebb operációs rendszerek közé tartozó Win95-be és Win98-ba fészkelte be magát. A legjelentősebb vírusellenőrző programok legújabb verziói fel voltak készülve rá, mégis felmérhetetlen károkat okozott. A CIH tevékenysége abból állt, hogy az adattároló elejéről – 1-től 100 MB méretű területet – véletlenszerűen letörölt.

Ennél az operációs rendszernél minden esetben erre a területre kerül az a táblázat, amely nyilvántartja az adatállományok darabjainak az adattárolón való elhelyezkedését. Úgy működik ez, mint – teszem azt – egy számítógéppel irányított gyógyszerraktár, ahol a jobb helykihasználás miatt bármelyik áru bárhova kerülhet, de az „agyközpontnak” pontos információja van minden árurol, és az üres helyekről is. Ha az agyközpont – esztünkben az operációs rendszer – megsérül, csak a teljes és pontos leltár képes az eredeti helyzet visszaállítására.

Az apró problémát az jelenti, hogy egy ilyen raktárban (adatárolón) akár 18 milliárd (nem tévedés, a 18-at kilenc darab nulla követi) áru is lehet, amelyek ráadásul nem viselnek feliratot, így a hashajtót az aszpirintól nem egyszerű megkülönböztetni. Az adatmentő laboratórium felkészültségén, tapasztalatán múlik, hogy a hashajtót és az aszpirin szétválasztása

csak nagy valószínűséggel vagy pontosan végrehajtható-e. És ez nem mindegy.

Kulcskérdés még az is, hogy a szétválogatás mennyi idő alatt hajtható végre. Ha a válogatás teljesen automatikus (kidolgozott technológiája van például a „súly, szín, méret” szerinti válogatásnak), tehát a legkorszerűbb eszközök alkalmazását feltételezve, ilyen bőületes

mennyiség átvizsgálása akkor is legalább három napig tart. És erre az időre a fent említett kórház jöszervelel működéskeptelen. Ha a válogatás nem automatizálható (mert a hashajtó és az aszpirin színe, súlya és mérete azonos), akkor az idők végezetéig tarthat a vizuális (vagy ízeles) eljárás.

Amit ajánlani szeretnék az értékes adatok használóinak: vá-

sároljanak vírusellenőrzőt, akár többfajta is, és rendszeresen frissítsék. Ezzel együtt használnak hosszabb időtartamot átölölő mentő (back-up) rendszert. Így jelentősen csökkenthető a károkozás kockázata.

A vírus készítője pedig naponta látogassa anyukáját a kórházban. Vagy fordítva.

Kürti Sándor
sador.kurti@kurt.hu

Bővítsé ki lehetőségeit! HP hálózati nyomatató-kiegészítők.

Örösi árkedvezmény
33 - 79%*

A duplexegységet most akár 52%-os kedvezménnyel vásárolhatja meg!

Az LJ 5000-es sorozathoz kapcsolható duplexegység kétoldalas nyomtatást tesz lehetővé, így a papírköltség felére csökkenthető.

A 7 rekeszes asztali gyűjtőt most akár 33%-os kedvezménnyel vásárolhatja meg!

Az LJ 8000-es szériához illeszhető 7 rekeszes asztali gyűjtő a legbonyolultabb dokumentumok elkészítését is leegyszerűsíti, mivel tökéletesen szortozza a kinyomtatott anyagot.

Az 1GB-os hard disket most akár 79%-os kedvezménnyel vásárolhatja meg!

Az LJ 8100-as sorozathoz csatlakoztatható 1 GB-os hard disk módot ad arra, hogy a személyes dokumentumokat csak az arra illetékes személy nyomtathassa ki egy PIN segítségével. Ezen kívül az egyszerű már használt dokumentumformátumokat memóriájában tárolja, és kívánságra bármikor újra kinyomtatja.

Nagyból mennyiségű nyomtatása esetén olvasópelédnét készit, majd ennek ellenőrzése után a fennmaradó darabszám kinyomtatása már PC-használat nélkül, a nyomtatóról elindítható.

*A HP hálózati nyomatató-kiegészítőkre érvényes kedvezmény csak a fent megadott HP hálózati nyomatatók vásárlásakor vehető igénybe.

A HP termékekkel kapcsolatos további információkat kérje a 343-0310-es telefonszámon, vagy látogasson el honlapunkra a <http://www.hp.hu/perferink/> címen.

hp HEWLETT
PACKARD
Expanding Possibilities

MÉDIAEGJELÉNÉS a neten

► (Munkatársunktól) Nemrégiben a hazai elektronikus média világhálón való megjelenéséről készítettünk körképet. Nos, azóta a helyzet az RTL Klub esetében pozitívan változott. A www.rtlklub.hu címen híreket, érdekes információkat, a csatorna műsorainak rendjét, fotókat, időjárás-előrejelzést találhatunk, kellemes, látványos oldalakon. Olvasathatunk a televízió sztárjairól, így a Fókusz műsorvezetőiről is.

MATÁV-KEDVEZMÉNY intézményeknek

► (Hírnet) Átlagosan mintegy 10 százalékos kedvezményt nyújt a költségvetési intézményeknek mint nagy fogyasztóknak a távközlési szolgáltatások igénybevételéhez a Matáv. Az erről szóló PM-KHVM-Matáv megállapodást a kormány döntése alapján írták alá és tették közzé május 13-án. További külföldi megállapodás alapján egyéb költségvetési intézmények (például az Országgyűlés intézményei) is részesülhetnek a kedvezményben. A Matáv differenciáltan nyújtja a kedvezményt az egyes intézményeknek az igénybe vett távbeszélő-, ISDN-, Flex-, Com-Frame-Relay-, VSAT- és internetszolgáltatásokra.

Ugyanakkor a Matáv közzétette 1999. évi első negyedéves pénzügyi és működési eredményeit is, amelyek folyamatos és nagymértékű növekedést mutatnak. A bevételek 19,8 százalékkal, 88,2 milliárd forint-ra nőttek az 1998. első negyedévi 73,6 milliárd forinttal szemben. Az adózott eredmény 29,5 százalékkal emelkedett, és 17,1 milliárd forintot tett ki az előző év azonos időszakában elért 13,2 milliárd forinttal szemben, annak ellenére, hogy az elmúlt évek adómentességét követően a Matáv az idei évtől kezdve 7,2 százalékos társasági adót fizet. A nyereségráta 19,3 százalékra nőtt.

ENYHÉBB KORLÁTOZÁS a távközlési piacon?

► (Népszabadság) A kulturális bizottság is támogatja azt a módosító javaslatot, amely az eredeti kormányállásponhoz képest enyhébb korlátozást eredményezne a távközlési törvény piaci liberalizációt célzó kiegészítésében. A hírközlési tárca nemrég olyan javaslatot tett, amely a telefonszolgáltatóknak 2001-ig megtiltana kábeltelevíziós hálózatok kiépítését és működtetését. A kormány és a bizottság által most támogatott módosítás szerint ez alól kivételt képeznének azok a telefonszol-

gáltatók, amelyek kábelhálózata legfeljebb 30 ezer előfizetővel rendelkezik.

Interaktív SMS

► (Munkatársunktól) A tv2 (MTM-SBS) Tények és Jó estét, Magyarország! című műsoraihoz lehetőség van május 17-től nyilvánosan véleményünknek hangot adni. A műsorokkal kapcsolatos rövid szöveges üzeneteket, azaz SMS-eket, a küldésre alkalmas mobiltelefonokról továbbíthatjuk a 06-20-910-9999

telefonszámra. Csúpan az első napon, este 19 és 23 óra között közel kétezer SMS érkezett a tv2 Text szerkesztőségébe, ahonnan szűrés után láthatóvá tették a 844. teletext oldalon.

BERNÁTH GÁBOR ScanGuruja

► (Prim-online) Egy 15 éves magyar diák négy első díjat nyert az Intel nemzetközi tudományos és műszaki versenyén. Az Intel International Science and Engineering Fair (ISEF) rendezvényt az idén 50. alkalommal rendezték meg Philadelphióban, május harmadika és kilencedike között. Bernáth Gábor az Intel EMEA (Európa, Közel-Kelet és Afrika) támogatásával utazhatott ki a philadelphiai versenyre, mivel 1998-ban megnyerte a Magyar Innovációs Szövetség által rendezett Országos Ifjúsági Tudományos és Innovációs Versenyt. A budakeszi Deutsche Schule diákja 5000 dollárt nyert az Intel ISEF kategórianyerteseként (számítástechnika – computer science); a számítástechnika kategória első helyezettjeként elnyerte a 3000 dolláros nagydíjat; első helyezést kapott az Intel-től a személyi

számítógép legjobb felhasználásáért (a díj egy PC); és 350 dolláros jutalmat kapott az Eastman Kodaktól.

ScanGuru nevű találmánya egy alacsony költségen megvalósítható PC-s, háromdimenziós szkennereszköz, amely néhány perc alatt képes szabálytalan tárgyakat és szerves alakzatokat, különösen emberi arcot beszkennelni. A beszkenelt háromdimenziós modell internetböngészővel jeleníthető meg. Az alkalmazás a PC-s felületek új kategóriáját hozza létre. A fődíjas pályamű egyébként megtekinthető 1999. június 15. és 17. között a Gellért Szállóban.

AZ ELSŐ születésnap

► (Munkatársunktól) Egyéves születésnapját ünnepelte a napokban a bel- és külföldi csomagszállításra szakosodott General Parcel Hungary. A cég a Nyugat-Európában már jól bevált csomagszállítói szolgáltatást szeretn megköszönni Magyarországon. Ennek jegyében kötött megállapodást a legjelentősebb elektronikus áruházakkal, s így az interneten keresztül a vásárlók egyetlen kattintással eldönt-hetik, hogy az átlakul kiválasztott árut postán, vagy a General Parcel Hungary révén kívánja-e megkapni – ez utóbbi esetben 24 órán belül garantált a kiszállítás. A cég úgy tervezi, hogy néhány év múlva Magyarországi piacvezető csomagszállítója lesz.

Mindent tudó FRIGÓ

► (Munkatársunktól) Mire nem képes egy hűtőszekrény? A választ ne hamarkodjunk el, legalábbis míg nem látjuk az Electrolux legújabb masináját. A múlt hét végi sajtótájékoztatón bemutatott háztartási gép segít bevarázsolni, kitalálni, mi legyen a vacsora, ám ezen felül üzenetrögzítő, internetszatlakozó, sőt tv és rádió is egyben. A Screenfridge – ezt a nevet kapta a keresztségben – a jövőben akár a vonalkódot is leolvassa, tanácsot ad, mit hol tároljunk, sőt a szavatossági idő lejártára is figyelmeztet.

Az internet segítségével meg is rendelhetjük, ami fogynában van. Egert, billentyűzetet kár a gépi keresni, ugyanis érintésre érzékeny képernyőjén keresztül „beszélgethetünk” vele. A felszereléshez tartozik még a hangszóró, a mikrofon, sőt egy kis kamera is – a családtagok videóüzeneteket küldözgethetnek egymásnak. Annak, aki úgy érzi, éppen egy ilyen hiányszót otthonából, sajnos még várnia kell, mert a kísérleti példány nem tudni, mikor lesz kapható, ha egyáltalán piacra dobják valaha.

Összeállította: Geese Mariann
mgcese@comptech.hu

Tavaszi Számítógép akció!

ORCA Junior

Intel® m.ATX alaplap
Celeron™ 300 Mhz CPU
32 MB RAM
3,2 GB HDD
1,44 Fdd
ATI Rage Pro 4MB AGP grafika
36X CD-ROM

Yamaha 3D PCI hangkártya
Cherry 105 gombos billentyű
Logitech Pilot + egér
Nettó 99 900.-

Bruttó 124 875.-
Részletre is
25 000.-Ft előleg

havi 5 500.- (24 hónap)
Ajándék Pop Lexikon CD

ORCA Game

Epox ATX alaplap ZX (100 Mhz)
Celeron™ 366 Mhz CPU
64 MB RAM
4,3 GB HDD
1,44 Fdd

3dfx Voodoo 3 2000 AGP grafika
16 MB RAM
36X CD-ROM

Aureal 3D PCI hangkártya
64 hang HW hullámtábla
4 MB sample

Philips aktív hangfal
Cherry 105 gombos
billentyűzet

Logitech Pilot + egér
Nettó 149 900.-

Bruttó 187 375.-
Részletre is
37 500.-Ft előleg

havi 8 300.- (24 hónap)

Ajándék Pop Lexikon CD és
Saitek X6-30 Game Pad

**A fenti számítógépekhez most 5% kedvezménnyel választhat monitort.
Az akció Június 15-ig, illetve a készlet erejéig tart.**

HERTA
Műszaki

Bp. VII., Dohány utca 37. Tel./fax: 322-7846
(Számítástechnikai szaküzlet és szerviz)
Bp. XV., Szentmihályi út 131. Tel./fax: 419-4020
(Pólus Center) Bp. III., Vörösvári út 23. Tel./fax: 368-8864

Bp. V., Belgrád rkp. 12. Tel./fax: 266-5052
Bp. X., Kerepesi út 73. Tel./fax: 262-3164
(Park Plaza üzletközp.) Bp. XX., Kossuth L. u. 33. Tel./fax: 285-6004
(Erzsébet Áruház)

Bp. II., Gábor Áron u. 74-78. Tel./fax: 391-5840
(Rózsakert Bevásárlóközp.) Bp. IX., Könyves Kálmán krt. 12-14. Tel./fax: 456-1131
(Lurdy ház)

Madarat lehet fogatni...

...mindazokkal,
akik már tudják:

TELEFONVONAL*
+ÜZENETRÖGZÍTŐS KÉSZÜLÉK

havi **2000 Ft**
18 havi részlet

Tehát, aki siet, és most vásárol vonalat, sok ezer forintot megspórol, továbbá boldog tulajdonosa lesz egy nagy tudású Siemens Euroset 835 digitális, üzenetrögzítő telefonnak. Hívja az 1212 ingyenes számot, vagy keresse fel a

MATÁV Pont boltok egyikét.

Érvényes június 30-ig, vagy amíg a készlet tart.
*egyéni fővonal